

Creșterea costului vieții și sărăcia energetică în contextul (re)liberalizării pieței energiei în România

iulie 2025

Autori:

Radu Soviani

Laura Obreja Brașoveanu

CUPRINS

CAPITOLUL I: Introducere și context	3
I.1. Prețurile plafonate la consumul de energie electrică.....	3
I.2. Sumele „recuperate” de furnizori de la Ministerul Energiei și Ministerul Muncii – ANPIS – Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială	6
CAPITOLUL II: Sărăcia energetică în România	8
II.1 Analiza Băncii Mondiale privind evaluarea nivelului de sărăcie energetică în România	9
II.2. Analiza sărăciei energetice în contextul ratei sărăciei din România	10
II.3. Plățile restante la facturile de utilități.....	13
CAPITOLUL III – Dinamica prețurilor la energie electrică în România pentru consumatorii casnici, la momentul expirării plafonării	14
III.1. Prețurile nominale la energie electrică pentru gospodării, în România și în UE-27	15
III.2. Prețul energiei electrice, în România și UE-27 la paritatea puterii de cumpărare	16
III.3. Câți kWh pot fi cumpărați în fiecare economie, dintr-un salariu minim (brut) pe economie	17
CAPITOLUL IV: Liberalizarea prețurilor la energie electrică de la 1 iulie 2025 și efectele asupra nivelului de trai.....	20
IV.1. Studiu de caz: liberalizarea prețurilor la energie electrică de la 1 iulie 2025	21
IV.1.1. În cazul FURNIZOR 1	21
IV.1.2 În cazul FURNIZOR 2.....	22
IV.2. Simulări privind efectele majorării prețurilor la energie electrică, pentru consumatori casnici, de la 1 iulie 2025, în context european	24
Ce înseamnă majorarea prețului cu 67% pentru energie electrică în România	26
IV.3. Estimare privind efectele asupra inflației în urma (re) liberalizării prețurilor la energie electrică.	27
IV.4. Estimarea impactului creșterii prețurilor la energie electrică asupra bugetului familiilor, pe categorii de venit.	31
IV.5. Posibile efecte al mecanismului de sprijin pentru gospodăriile cu venituri reduse, în vigoare de la 1 iulie 2025	34
CAPITOLUL V: CONCLUZII	36

CAPITOLUL I: Introducere și context

În România, începând cu data de 1 ianuarie 2021, conform Legii 123/2012, tarifele reglementate aplicate pentru energie electrică clienților casnici au fost eliminate. Astfel, prețurile de furnizare a energiei electrice nu au mai fost stabilite de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE), ele fiind stabilite de furnizori.

Din structura prețurilor, au rămas însă reglementate diverse tarife pentru servicii de rețea, precum: i) tariful pentru serviciul de transport; ii) tariful pentru serviciul de sistem; iii) tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice.

Ulterior, urmare a creșterii prețurilor, într-o primă etapă, pe plan intern și apoi pe plan extern, prețurile pentru energie electrică și gaze naturale au fost plafonate, pentru consumatorii din România prin [Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 118/2021](#), inițial sub forma unei scheme de compensare pentru consumul de energie electrică și gaze naturale pentru sezonul rece 2021-2022¹.

Pentru perioada 1 aprilie 2022 -31 martie 2023 (și ulterior prin extinderi), cadrul legal al compensării a fost Ordonanța de Urgență nr. 27/18 martie 2022².

Ulterior, schema de compensare a fost prelungită pentru următoarele perioade:

- Noiembrie 2021 - 30 iunie 2025, în ceea ce privește consumatorii de energie electrică, cu un total de 44 de luni calendaristice;
- Noiembrie 2021 – 31 martie 2026, în ceea ce privește consumatorii de gaze naturale, cu un total de 53 de luni calendaristice.

Schema a presupus compensarea din fonduri bugetare a diferenței dintre tariful plafonat pe praguri de consum, și prețul efectiv plătit de consumatori.

I.1. Prețurile plafonate la consumul de energie electrică

În ceea ce privește prețul energiei electrice, situația plafonată la 30 iunie 2025, arată în felul următor, în ceea ce privește prețurile plafonate pentru populație.

Până la 30 iunie 2025:

- maximum 0,68 lei/kWh, cu TVA inclus, pentru consumul realizat de clienții casnici al căror consum lunar este cuprins între 0 și 100 kWh inclusiv;

¹ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/246898>

² <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/252777>

- maximum 0,80 lei/kWh, cu TVA inclus, pentru consumul realizat de către clienții casnici al căror consum lunar la locul de consum este cuprins între 100,01 și 255 kWh;
- consumul de energie electrică cuprins între 255 și 300 kWh/lună se facturează la prețul de maximum 1,3 lei/kWh, cu TVA inclus;
- în cazul în care consumul depășește 300 kWh/lună întreg consumul se facturează la prețul de maximum 1,3 lei/kWh;

Ca precizare, arătăm că, din punct de vedere al consumului de energie electrică, există o dublă clasificare, respectiv în funcție de:

- a) tipul de consumator: client casnic/non-casnic;
- b) pe categorii de consum, în funcție de cantitatea consumului anual, raportat la prevederile Regulamentului (UE) 2016/1952³ al Parlamentului European și al Consiliului din 26 Octombrie 2016, după cum urmează:

Tranșa consum casnici	Consum anual și lunar de energie electrică kWh, anual și media lunară	
	Minim	Maxim
Tranșa DA	• anual: 0 • lunar: 0	• anual: 1.000 • lunar: 83,3
Tranșa DB	• anual: 1.000 • lunar: 83,3	• anual: 2.500 • lunar: 208,33
Tranșa DC	• anual: 2.500 • lunar: 208,33	• anual: 5.000 • lunar: 416,67
Tranșa DD	• anual: 5.000 • lunar: 416,67	• anual: 15.000 • lunar: 1.250
Tranșa DE	• anual: 15.000 • lunar: 1.250	

Tabel 1.1: Tranșe de consum clienți casnici, anual și medie lunară

Sursa: Regulamentul UE (2016)/1952

Similar, pentru clienții de energie electrică non-casnici, există o împărțire pe 7 categorii de consum, cea mai mică fiind sub 20 MWh anual iar cea mai mare, fiind de peste 150.000 MWh anual.

Un prim aspect pe care îl observăm este că în România, plafonarea s-a făcut în funcție de tranșe diferite (combinat) de consum, față de Regulamentul UE citat, în patru tranșe, prețurile fiind plafonate astfel:

- i) 0,68 lei/kWh, pentru primii 100 de kWh consumați lunar;
- ii) ceea ce depășea 100 kWh, dar era mai puțin 255kWh, era plafonat la 0,80 lei per kWh;
- iii) tot ceea ce depășea 255 kWh era plafonat la 1,3 lei per kWh, cu precizarea că acei consumatori casnici care înregistrau un consum de peste 300 kWh nu

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R1952>

beneficiau de subvențiile pentru primele două categorii, plătind întreg consumul la nivelul de 1,3 lei per kWh.

Un al doilea aspect, referitor la prețurile din piața liberă, din pre-ziua expirării plafonării, respectiv 30 iunie 2025, observăm - conform comparatorului de prețuri al Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE)⁴ că în piața liberă, prețurile pentru un consum de peste 300 kWh, care, conform schemei de compensare, purtau un preț unitar de 1,3 lei/kWh, **sunt sub această valoare**.

Casetele de mai jos le prezentăm pentru două oferte, din regiunea București, cu un consum lunar de 100 kWh, pentru doi furnizori:

Preț de furnizare: 0.93644 (lei/kWh), din care:	
- Pret energie - inclusiv Tg (lei/kWh):	0.60229
- Tarif transport TL (lei/kWh):	0.03303
- Tarif serviciu sistem (lei/kWh):	0.00704
- Tarif serviciu distribuție (lei/kWh):	0.29408
Valoare componenta fixa (lei/zi):	0
Taxa cogenerare înaltă eficiență (lei/kWh):	0.0035
Contravaloare certificate verzi (lei/kWh):	0.07254
Acciza (lei/kWh):	0.00724
TVA (%):	19
Valoare unitară factură (lei/kWh):	1.21

Preț de furnizare: 1.00448 (lei/kWh), din care:	
- Pret energie - inclusiv Tg (lei/kWh):	0.67033
- Tarif transport TL (lei/kWh):	0.03303
- Tarif serviciu sistem (lei/kWh):	0.00704
- Tarif serviciu distribuție (lei/kWh):	0.29408
Valoare componenta fixa (lei/zi):	0
Taxa cogenerare înaltă eficiență (lei/kWh):	0.0035
Contravaloare certificate verzi (lei/kWh):	0.07254
Acciza (lei/kWh):	0.00724
TVA (%):	19
Valoare unitară factură (lei/kWh):	1.29

Caseta 1: Preț furnizare Hidroelectrică vs Preț furnizare Electrică Furnizare

Sursa: Comparator ANRE, data consultării 30 iunie 2025

Se observă așadar că, în piața liberă, înainte de expirarea plafonării, prețurile pentru consumatorii casnici cu un consum lunar de peste 255 kWh, sunt sub cele subvenționate între -7,4% Hidroelectrică și -0,78% Electrică Furnizare, cu toate taxele incluse, respectiv sub nivelul de 1,3 lei per kWh achitat pentru fiecare kilowatt, în cazul celor cu un consum lunar de peste 300 kWh.

Cu alte cuvinte, pentru anumite categorii de consumatori, având în vedere evoluția prețurilor la energie pe plan global și energia electrică contractată în România, pare că plafonarea la 1,3 lei /kWh a fost mai degrabă, cel puțin în ultima perioadă a schemei de compensare, în favoarea furnizorilor, în defavoarea bugetului, și chiar în defavoarea consumatorilor casnici (care au contribuit prin intermediul compensărilor de la buget către furnizori, cel puțin pentru ultima perioadă, la subvenții mai mari pentru furnizori, în raport cu prețurile pe care au putut să le ofere).

Prețurile din piață

⁴ <https://posf.ro/comparator?comparatorType=electric>

Cele mai recente date pe categorii de clienți finali casnici și categorii de consum, sunt disponibile ca prețuri medii aferente semestrului I 2024, în urma răspunsului ANRE la solicitările Blocului Național Sindical (BNS)⁵.

Potrivit datelor furnizate și prelucrate de noi, avem următoarea situație pentru clienții casnici, cu prețurile medii din piață:

Tip client casnic (Categorie consum)	Preț final cu TVA	
	Tranșă lunară (kWh)	Preț (lei)
Tranșa DA	0 – 83,3	0,8113
Tranșa DB	83,3 – 208,33	0,8347
Tranșa DC	208,33 – 416,67	0,9366
Tranșa DD	416,67 – 1.250	0,9951
Tranșa DE	Peste 1.250	0,9418

Tabel 1.2: Tranșe de consum clienți casnici, prețuri medii Semestrul I 2024

Sursa: ANRE, la solicitarea BNS, centralizare autori

Din această centralizare, se constată, cel puțin pentru semestrul I 2024, nivelul excesiv al subvenției, subliniem, **pentru furnizori**, din perspectiva prețului plafonat la energie electrică, cel puțin pentru gospodăriile consumatoare de peste 255 kWh lunar, întrucât prețurile din piața pentru unii furnizori au depășit prețul plafonat de 1,3 lei per kWh, aceștia încasând subvenții, deși prețul mediu în piața a fost și cu 28% mai mic (diferența de la 1,3 lei/kWh, versul prețul unitar de 0,9366 lei/kWh, înregistrat pentru tranșa DC).

În mod corespunzător, pentru aceeași perioadă de referință, în raport de prețurile medii înregistrate pentru clienții non-casnici (companii), care au evoluat în Semestrul I 2024 între 0,6806 lei / kWh (pentru cei mai mari consumatori -tranșa IG) și 1,0363 lei/ kWh (pentru consumatorii din tranșa IA), ca medii, subvenția achitată la 1,3 lei/ kWh apare ca fiind excesivă.

I.2. Sumele „recuperate” de furnizori de la Ministerul Energiei și Ministerul Muncii – ANPIS – Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială

Așa cum am arătat, plafonarea prețurilor la energie (electrică și gaze), a funcționat până la data de 30.06.2025, pentru un număr de 44 de luni (pentru gaze naturale, prețurile plafonate vor funcționa încă nouă luni).

Potrivit datelor transmise la solicitarea BNS (sus-citată) de către ANRE, suma totală transmisă spre decontare de furnizori a depășit **26,97 de miliarde de lei**, alte **4,13 miliarde lei**, fiind în curs de analiză, după cum urmează:

⁵ Adresa și răspunsul ANRE către BNS, înregistrată sub nr. 28825/06.03.2025)

- Noiembrie 2021 – Martie 2022: suma transmisă către Ministerul Energiei: 2,42 miliarde lei;
- Aprilie 2022 – August 2024: 24,14 miliarde lei, din care:
 - Pentru consumatori casnici (suma transmisă către ANPIS): 10,76 miliarde lei;
 - Pentru consumatori non-casnici (suma transmisă către Ministerul Energiei: 13,39 miliarde lei).
- Alte 4,13 miliarde de lei sunt în analiză.

Așadar, putem extrage concluzia că pe medie, în perioada noiembrie 2021 – august 2024 (34 luni), suma decontată prin „plafonare” către furnizori s-a cifrat spre valoarea de 31 de miliarde lei.

Ca medie pentru 12 luni , din calcule rezultă o valoare anuală de circa 10,9 miliarde lei, sau 911 milioane de lei lunar.

Raportat la PIB-ul anului 2024, (1.760 miliarde lei), din calcule rezultă că subvenția pentru energie (electrică și gaze), a reprezentat circa 0,62% din PIB anual.

- a) Potrivit informațiilor obținute de la ANRE, cea mai mare parte a decontărilor (spre 90%) este datorată pentru prețurile la energie electrică, așadar putem evalua subvențiile pentru energie electrică, la nivel anual, **la nivelul de 820 de milioane de lei – medie lunară estimată (casnici și non casnici).**

Este important de precizat că potrivit datelor transmise de ANRE, pe perioada menționată, și pentru sumele verificate de ANRE și transmise spre decontare (fără cele în analiză):

- 10,75 miliarde lei (44,5% din total) au fost alocate pentru subvenționarea clienților casnici;
- 13,38 miliarde lei (55,5% din total) au fost alocate pentru subvenționarea prețurilor la furnizor ale clienților non-casnici.

b) Având în vedere procentele de mai sus, putem estima astfel:

- 365 milioane lei, pe lună (din 820 milioane - estimat ca medie lunară - în total), pentru subvenționarea consumului de energie electrică al consumatorilor casnici;
- 455 milioane lei, pe lună (din 820 milioane - estimat ca medie lunară - în total), pentru subvenționarea consumului consumatorilor non-casnici.

Această distribuție estimată are relevanță pentru estimarea efectului net al (re) liberalizării prețurilor de la 1 iulie 2025 (aceste subvenții nu se mai acordă) din care vom extrage efectul noilor măsuri de protecție socială anunțate începând cu 1 iulie 2025 (vouchere) adresate spre 2 milioane de gospodării⁶.

⁶ https://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMSS/Transparenta_decizionala/OUG_26062025.pdf

Această distribuție este de natură să ne arate, pe de altă parte, că eliminarea plafonării prețurilor la energie (electrică și gaze), pentru energia electrică începând cu 1 iulie 2025, va acționa în dublu sens:

- Pentru marea majoritate a populației, prin scumpiri, în sensul:
 - Creșterii valorii facturilor pentru consumatorii cu cel mai mic consum;
 - Creșterii sărăciei energetice;
 - Creșterii costului vieții (prin componenta de scumpiri ale produselor finale în urma eliminării subvențiilor și pentru non-casnici);
- Pentru companii, prin scumpiri ale produselor lor, în urma revenirii spre un „preț de piață”.

CAPITOLUL II: Sărăcia energetică în România

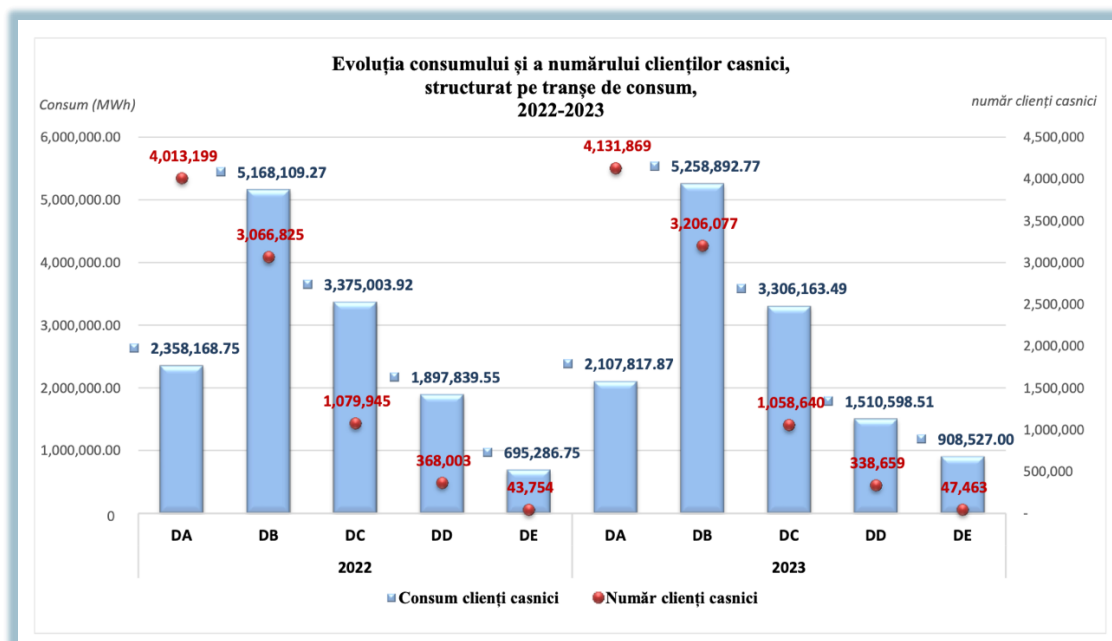
Cadrul legal din România ([Legea 226/2021](#)⁷) adaptează definiția sărăciei energetice ca fiind „imposibilitatea consumatorului vulnerabil de acoperire a nevoilor energetice minimale”.

Prin consumator vulnerabil înțelegem „persoana singură/familia, care, din motive de sănătate, vârstă, venituri insuficiente sau izolare față de sursele de energie, necesită măsuri de protecție socială și servicii suplimentare pentru a își asigura cel puțin nevoile energetice minimale.

Facem precizarea că ne vom raporta în continuare la următoarele cifre în privința numărului de consumatori casnici de energie electrică, extras din cel mai recent raport anual al ANRE⁸ (pentru anul 2023):

⁷ <https://legislatie.just.ro/public/detaliidocument/246430>

⁸ <https://anre.ro/wp-content/uploads/2024/11/Raport-anual-ANRE-pentru-anul-2023.pdf>

Caseta 2.1: Evoluția numărului clienților casnici, structurat pe tranșe de consum, energie electrică
Sursa: Raport anual ANRE, 2024

Avem așadar:

Numărul total de consumatori casnici în România (gospodării) : 8.782.708 din care:

- 4,13 milioane gospodării (47%) în categoria de consum DA, cu mai puțin de 83,3 kWh lunar;
- 3,2 milioane gospodării (36,44%) în categoria de consum DB, cu un consum mediu lunar între 83,3 – 208,33 kWh;
- 1,5 milioane gospodării (12,05%) în categoria de consum DC, cu un consum mediu lunar între 208,33 – 416,67 kWh.

Prin urmare, efectul (re) liberalizării prețului la energie electrică de la 1 iulie 2025, are potențialul de a afecta negativ:

- în sensul creșterii costului vieții, pentru peste 83,44% din gospodăriile din România (categoriile de consum DA și DB);
- în sensul creșterii sărăciei energetice, între 17,8% - 25% dintre gospodării, respectiv 1,43 milioane de gospodării, raportat la datele din studiul Băncii Mondiale – „Evaluarea nivelului de sărăcie energetică” (2024) pe care le prezentăm succint în continuare.

II.1 Analiza Băncii Mondiale privind evaluarea nivelului de sărăcie energetică în România

În realizarea prezentei cercetări, am avut în vedere și concluzii preliminare ale studiului [Băncii Mondiale realizat în Septembrie 2024](#)⁹, privind evaluarea nivelului de sărăcie energetică în România, în preajma eliminării subvențiilor oferite furnizorilor pentru a oferi prețuri plafonate consumatorilor, în principal casnici dar și non casnici.

Deși măsurarea sărăciei energetice poate fi complexă (în funcție de acuratețea datelor colectate), o definiție tehnică a sărăciei energetice (folosită inclusiv în studiul Băncii Mondiale sus-citat) este „**proporția de gospodării care cheltuiesc mai mult de 10% din veniturile gospodăriei pentru energie**”.

Potrivit acestui raport:

- aproximativ 25% din populație s-a confruntat cu o anumită formă de sărăcie energetică în ultimii ani;
- gospodăriile au alocat circa 9% din cheltuieli pentru energie în anul 2021;
- 17,8% dintre gospodării au întâmpinat dificultăți în plata facturilor la utilități în anul 2022 (unul dintre cele mai ridicate procente din UE);
- 15,2% dintre gospodării au făcut eforturi însemnate pentru a se încălzi în 2022;

II.2. Analiza sărăciei energetice în contextul ratei sărăciei din România

Nu există o suprapunere exactă între rata sărăciei și riscul de excluziune socială și sărăcia energetică, raportat la definiția tehnică a sărăciei energetice sus-menționate, respectiv „proporția de gospodării care cheltuiesc mai mult de 10% din veniturile gospodăriei pentru energie”.

Dar este ușor să anticipăm că stoparea plafonării, alături de alte măsuri în vigoare de la 1 iulie 2025 (spre exemplu reducerea sporurilor în sectorul public, ceea ce va pune presiune pe consum și inclusiv pe salariile din mediul privat) sau anticipate (majorări de TVA), vor conduce atât la inversarea trendului ratei riscului de sărăcie și excluziune socială, dar și la creșterea sărăciei energetice.

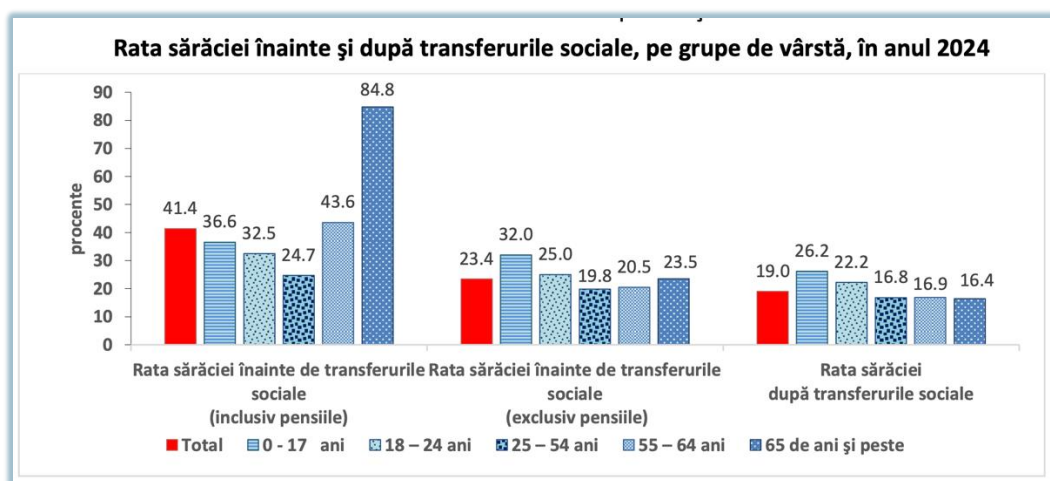
Cele mai recente date privind riscul sărăciei, disponibile pentru anul 2024 și făcute publice la 30 iunie 2025¹⁰ de către Institutul Național de Statistică (INS), și calculele subsecvente ale autorilor prezentului studiu, arată că:

- **În 2024, unul din cinci români era afectat de sărăcie:** 19% din populația rezidentă trăia într-o gospodărie ale cărui venituri erau mai mici decât pragul la nivelul de 60% din mediana veniturilor disponibile pe adult-echivalent.
- **Deprivarea materială și socială severă, afectează un român din șase:** 17,2% din populația rezidentă era afectată de deprivare materială severă (**3,26 milioane persoane**)

⁹ Studiu Banca Mondială, Septembrie 2024 – Evaluarea nivelului de sărăcie energetică în România

¹⁰ https://insse.ro/cms/sites/default/files/com_presa/com_pdf/saracia_si_excluziunea_sociala_r2024.pdf

- **Valoarea pragului de sărăcie relativă a fost de 23.262 lei/pe persoană/an:** persoanele care au avut venituri disponibile medii lunare sub **1.938,5 lei** au fost considerate sub pragul de sărăcie relativă.
- **2.117 lei lunar** a fost câștigul salarial mediu lunar (potrivit calculelor autorilor), pentru salariatul plătit cu un leu peste salariul minim pe economie (3.301 lei până la 30 iunie 2024, respectiv 3.701 lei până la 31 decembrie 2024), ceea ce înseamnă că angajatul plătit cu un leu peste salariul minim pe economie, a câștigat în 2024 **cu doar 9,2%** peste valoarea pragului de sărăcie relativă;
- **3.595.000 de persoane se află sub pragul de sărăcie:** per ansamblu, rata sărăciei relative (AROP) a scăzut la 19% în 2024 (față de 21,1% în 2023), însă în urma unor evoluții **excepționale în ceea ce privește veniturile din salarii și pensii.**
- **Indicatorul AROPE** (rata riscului de sărăcie sau excluziune socială) a fost de 27,9% în anul 2024, respectiv **5,3 milioane persoane** (aproape 1 din 3 români) care se află în cel puțin una din următoarele situații:
 - risc de sărăcie;
 - deprivare materială și socială severă;
 - trăiesc în gospodării cu intensitate foarte redusă a muncii.

Caseta 2.2: Rata sărăciei în 2024, înainte și după transferurile sociale

Sursa: INS, 30 iunie 2025

Se observă așadar din acest grafic, că în lipsa pensiilor și transferurilor sociale (caz evident doar ipotetic), rata sărăciei ar fi fost de 41,4%, mai mult decât dublă față de indicatorul comunicat la nivelul de 19%.

Or, în 2024, au fost înregistrate următoarele evoluții, conform calculelor cercetării:

- Creșterea pensiei medii cu 39,5% în urma procesului de recalculare, din decembrie 2023 până în decembrie 2024 (pensia medie a ajuns în decembrie 2024 la 2.803 lei);
- Creșterea cheltuielilor cu salariile în sectorul public (care angajează mai mult de o cincime din numărul total de salariați cu normă întreagă), cu 24%.

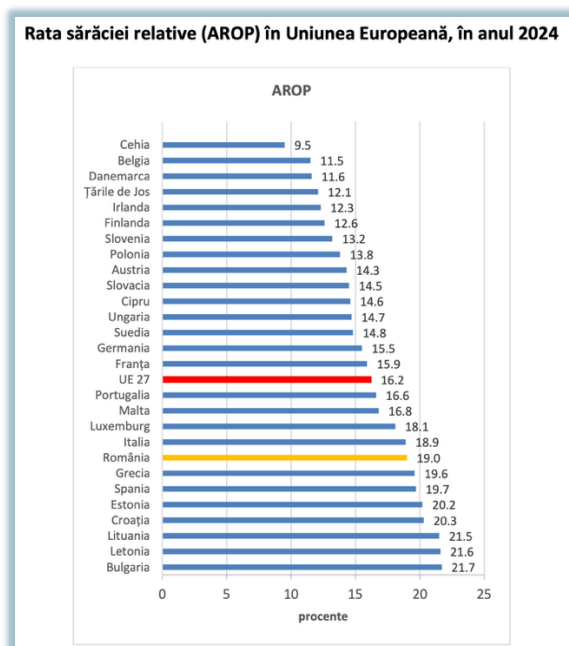
Însă acești factori în mod categoric nu vor mai antrena creșterea veniturilor disponibile în 2025, întrucât:

- Valoarea pensiilor a fost înghețată;
- Veniturile salariale în sectorul public au fost într-o primă fază înghețate, și începând cu 1 iulie 2025, reduse.
- (Re) liberalizarea prețurilor la energie electrică va conduce în unele cazuri chiar la dublări ale facturilor pentru partea a doua a anului.
- Efectul (re)liberalizării asupra consumatorilor non-casnici este de așteptat să antreneze o nouă rundă inflaționistă, cu creșterii costului vieții (prin scăderea puterii de cumpărare).

În condițiile în care toți acești factori vor acționa în sens contrar față de anul 2024, putem estima că, în 2025:

- Numărul persoanelor afectate de deprivare materială severă ar putea crește cu cel puțin 1,3 puncte procentuale (față de o scădere de 2,6 puncte procentuale în 2024, până la 3,266 milioane), respectiv cu cel puțin 250.000, până la un total de peste 3,5 milioane;
- Numărul persoanelor sărace, va reveni la nivelul din 2023, respectiv aproape de 4 milioane de persoane (față de 3.595.000 în 2024), pe fondul afectării tuturor motoarelor de reducere a sărăciei respectiv:
 - Veniturile din salarii;
 - Veniturile din pensii;
 - Alocările mai mari pentru plata facturilor la energie și creșterea generalizată a prețurilor;
 - Inflație în creștere.

În acest scenariu de bază, la finalul anului 2025, România ar urma să retrogradeze de pe poziția 20 în Uniunea Europeană în 2024 (rata sărăciei AROP – 19% față de media UE-27 16,27%), pe poziția 24, în raport cu datele înregistrate în 2024, mai jos:

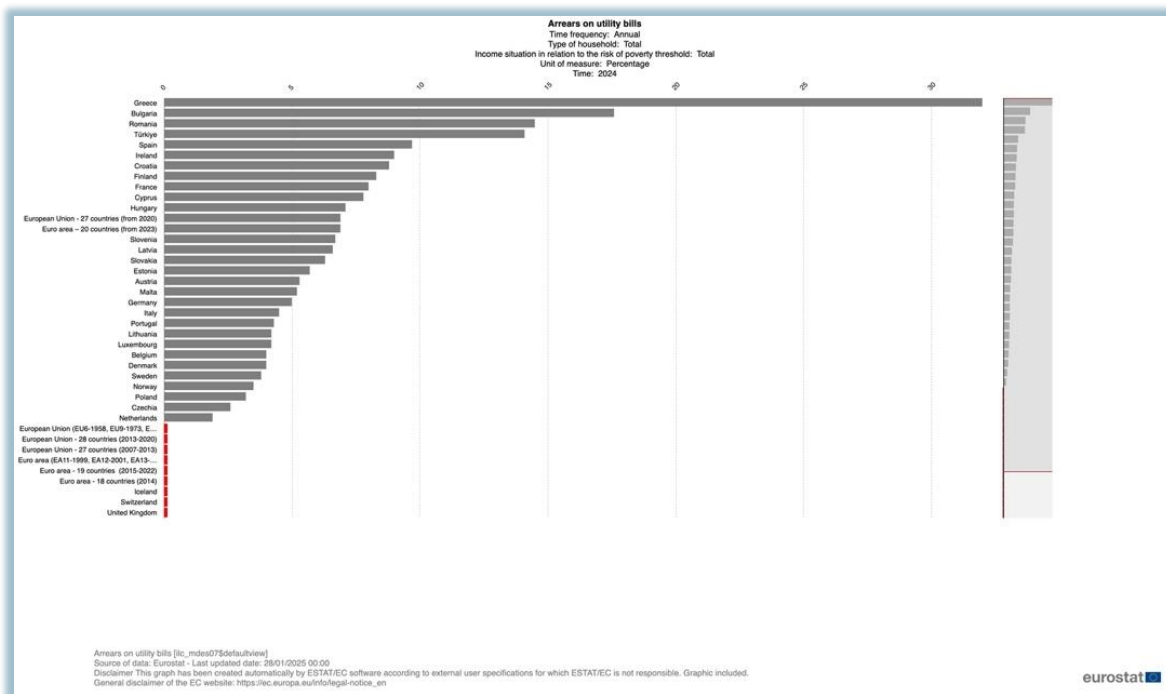
Caseta 2.3: Rata sărăciei în 2024, UE-27

Sursa: INS, Eurostat

Într-un scenariu mai puțin favorabil, în care întreg „progresul” de 2,6 puncte procentuale înregistrat din 2023 până în 2024 prin scăderea ratei sărăciei relative de la 21,6% la 19% se reversează în 2025, urmare a celor de mai sus, rata sărăciei relative din România ar urma să o plaseze în 2025-2026, la cel mai mare nivel din Uniunea Europeană.

II.3. Plățile restante la facturile de utilități

Potrivit datelor Eurostat, la finalul anului 2024, numărul de gospodării din România care înregistrau întârzieri la plata facturilor de energie este al treilea cel mai mare din Uniunea Europeană (14,5%), după Grecia (32%) și Bulgaria (17,2%), față de media UE-27, de 6,9%.

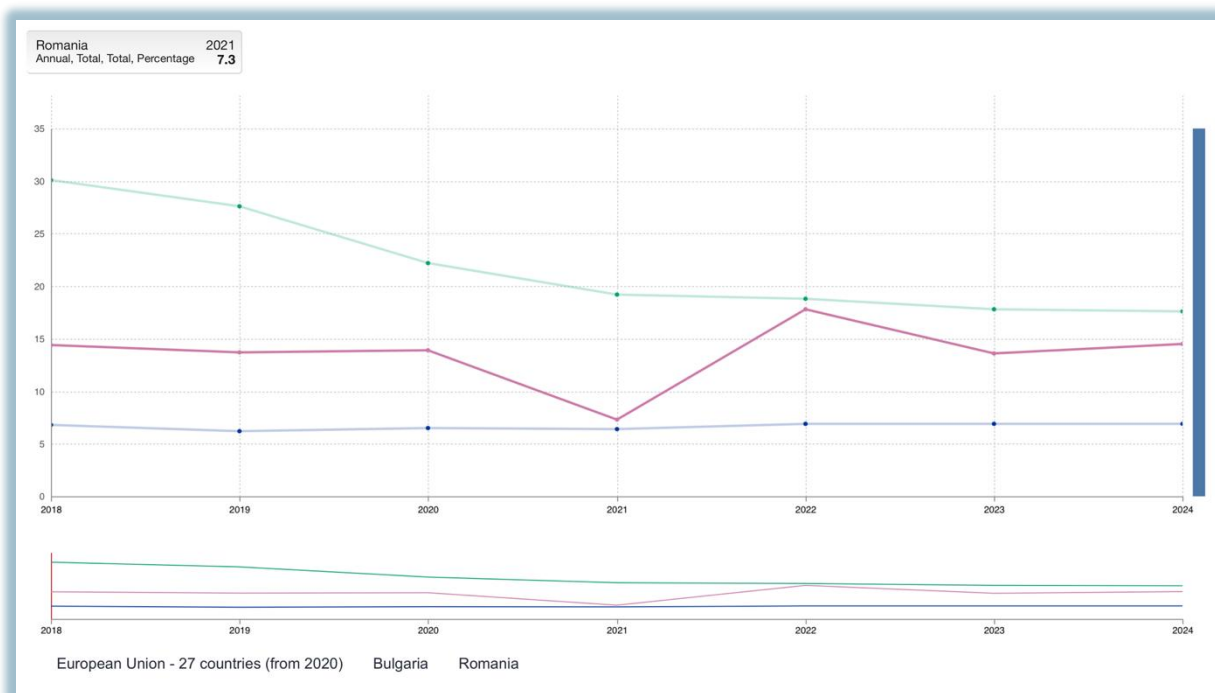
Caseta 2.4: Rata restanțelor la facturile la utilități, UE-27, 2024

Sursa: Eurostat

În plus, putem sublinia următoarele evoluții, conform datelor Eurostat:

- Chiar dacă în 2024, rata AROP (rata sărăciei relative) a scăzut semnificativ (de la 21,6% la 19%), procentul gospodăriilor care întâmpină dificultăți la plata facturilor la utilități s-a majorat: de la 13,6% în 2023 la **14,5%**, ceea ce sugerează o ineficiență a politicilor legate de plafonarea prețurilor la energie, nu ca măsură în sine, ci în privința modului în care au fost dimensionate plafoanele și eventual tranșele de subvenții;
- Din 2021 până în 2024, rata arieratelor pentru utilități **s-a dublat în România**, de la 7,3% în 2021, la 14,5% în 2024 (linia roșie în grafic), în timp ce în UE-27 (linia albastră în grafic), s-a majorat cu doar 0,5 puncte procentuale (de la 6,4%

la 6,9%), conform datelor Eurostat. În Bulgaria (linia verde în grafic), rata arieratelor a scăzut de la 19,2 la 17,6.

Grafic 2.1: Rata restanțelor la facturile la utilități, UE-27, 2018-2024, Bulgaria, România, UE-27

Sursa: Eurostat

Prin urmare, putem concluziona, din perspectiva acestui indicator, că (re) liberalizarea prețurilor la energie electrică de la 1 iulie 2025 va conduce la înrăutățirea acestui indicator, deja pe creștere în 2024.

★
★ ★ ★

CAPITOLUL III – Dinamica prețurilor la energie electrică în România pentru consumatorii casnici, la momentul expirării plafonării

În continuare, vom încerca să evaluăm în prezenta cercetare evoluția prețurilor la energie electrică în România pentru consumatorii casnici, în context european.

În această etapă este dificil de cuantificat cu exactitate care va fi efectul liberalizării prețurilor și pentru consumatorii non-casnici, însă putem anticipa că vor afecta:

- Rata de profitabilitate, în cazul în care nu reușesc să transmită eventualele scumpiri către consumatorii finali.

- Rata inflației, în sensul creșterii nivelului generalizat al prețurilor din economie, cu consecința creșterii costului vieții pentru populația României.

În analiza privind dinamica prețurilor pentru consumatorii non-casnici, pornim de la cele mai recente extrase din rapoartele ANRE, și anume:

- 8.782.708 consumatori casnici, dintre care 83,44% în categoriile de consum DA și DB, după cum urmează
 - 4,13 milioane gospodării **(47%)** în categoria de consum DA, cu mai puțin de 83,3 kWh lunar (maxim anual 1.000 kWh);
 - 3,2 milioane gospodării **(36,44%)** în categoria de consum DB, cu un consum mediu lunar între 83,3 – 208,33 kWh (maxim anual 2.500 kWh);
 - 1,5 milioane gospodării (12,05%) în categoria de consum DC, cu un consum mediu lunar între 208,33 – 416,67 kWh (maxim anual 5.000 kWh).

Cele mai recente date EUROSTAT, la nivelul UE-27 sunt prețurile la energia electrică pentru gospodării, valabile la nivelul sfârșitului anului 2024.

Aceasta nu reprezintă o limitare în ceea ce privește România (mai ales că datele obținute de la ANRE la solicitarea BNS, în luna martie 2025, se referă la prețurile medii pentru clienții casnici din semestrul I, deci date un pic mai vechi decât cele Eurostat), cu atât mai mult cu cât cele mai recente date despre rata inflației comunicate de INS în 12 iunie 2025¹¹ referitoare la rata inflației din luna mai 2025 arată că la finalul lunii mai 2025 (față de decembrie 2024), prețurile la energie au rămas cvasi-constante (au reprezentat 99,98% din valoarea prețului din decembrie 2024).

Pe baza acestor date putem dimensiona nivelul prețului energiei electrice pentru gospodării în România „cu plafonare” și fără plafonare, prin două dimensiuni clasice, și o a treia dimensiune pe care o propunem – respectiv **cantitatea de energie electrică care poate fi cumpărată dintr-un salariu minim pe economie, la nivelul fiecărei țări.**

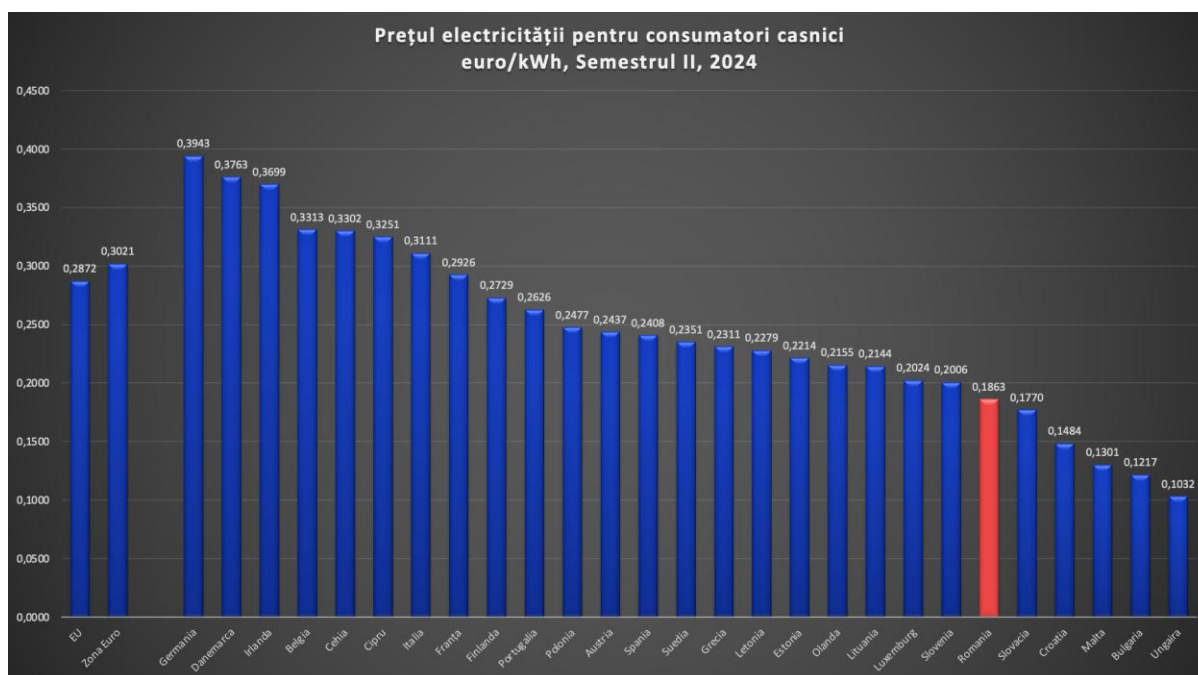
III.1. Prețurile nominale la energie electrică pentru gospodării, în România și în UE-27

În ceea ce privește prețul mediu (**pentru toate categoriile de consum**, la nivelul UE-27), prețuri naționale exprimate în euro, la finalul anului 2024, [conform datelor Eurostat](#)¹², România înregistra un preț mediu de 0,1748 euro/ kWh oră, **față de media Uniunii Europene de 0,29 euro/kWh (în condițiile plafonării prețurilor la electricitate, respectiv un preț mai mic cu aproximativ 40% decât media Uniunii Europene.** Prețuri nominale mai mici decât România aveau Slovacia, Croația, Malta (0,1301 euro/kWh), Bulgaria (0,1217 euro/kWh) și Ungaria (0,10 euro/kWh).

¹¹ https://insse.ro/cms/sites/default/files/com_presa/com_pdf/ipc05r25.pdf

¹²

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nrg_pc_204_custom_17349386/default/table?lang=en

Grafic 3.1: Prețurile la electricitate pentru consumatori casnici, UE-27, Semestrul II, 2024

Sursa graficului: [Eurostat](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Purchasing_power_standard_(PPS))

Așadar, orice creștere de peste 40% a prețului energiei în România, după expirarea plafonării (30 iunie 2025), va conduce nominal prețurile energiei electrice pentru consumatorii casnici, **la un nivel mai mare decât media Uniunii Europene**.

III.2. Prețul energiei electrice, în România și UE-27 la paritatea puterii de cumpărare

Eurostat calculează prețul energiei electrice și la Standardul Puterii de Cumpărare (PPS).

Standardul puterii de cumpărare¹³ este o unitate monetară artificială. Teoretic, un PPS poate cumpăra aceeași cantitate de bunuri și servicii în fiecare țară. Cu toate acestea, diferențele de preț transfrontaliere înseamnă că sunt necesare cantități diferite de unități monetare naționale pentru aceleași bunuri și servicii, în funcție de țară.

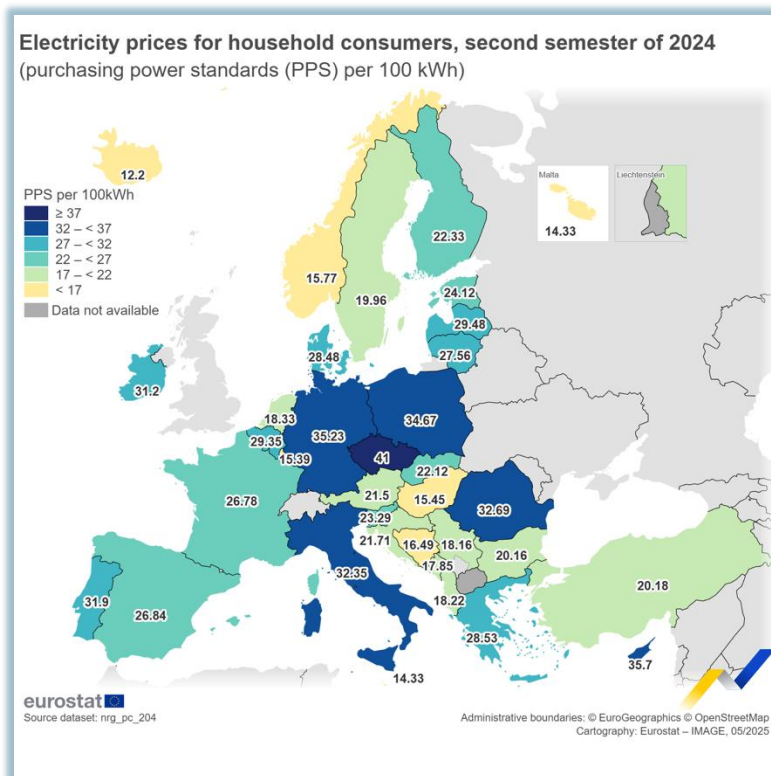
PPS sunt obținute prin împărțirea oricărui agregat economic al unei țări în monedă națională la paritățile puterii de cumpărare respective (PPC).

PPC este termenul tehnic utilizat de Eurostat pentru moneda comună în care sunt exprimate agregatele conturilor naționale atunci când sunt ajustate în funcție de diferențele de nivel al prețurilor utilizând PPC. Astfel, PPC pot fi interpretate ca rata de schimb a PPS față de euro.

¹³ [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Purchasing_power_standard_\(PPS\)](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Purchasing_power_standard_(PPS))

Paritățile puterii de cumpărare, prescurtate ca PPC, sunt indicatori ai diferențelor de nivel al prețurilor între țări. **PPC ne spun câte unități monetare costă o anumită cantitate de bunuri și servicii în diferite țări.** Utilizarea PPC pentru a converti cheltuielile exprimate în monedele naționale într-o monedă comună artificială, standardul puterii de cumpărare (PPS), elimină efectul diferențelor de nivel al prețurilor între țări create de fluctuațiile ratelor de schimb valutar. Paritățile puterii de cumpărare se obțin prin compararea nivelurilor prețurilor pentru un coș de bunuri și servicii comparabile care sunt selectate pentru a fi reprezentative pentru modelele de consum din diferite țări.

Situația prețului energiei electrice în UE-27, măsurată ca standard al puterii de cumpărare ne arată că, la finalul anului 2024, prețul energiei electrice pentru gospodării în România (32,69 PPS) era **al cincilea din Uniunea Europeană**, după Cehia (41 PPS), Cipru (35,7), Germania (35,23) și Polonia (32,69).

Caseta 3.2: Prețurile la electricitate pentru consumatori casnici, PPS, UE-27, Semestrul II, 2024

Sursa graficului: [Eurostat](#)

Așadar, exprimat la standardul puterii de cumpărare, cu prețurile plafonate, România se afla pe poziția a cincea în Uniunea Europeană, cu un preț apropiat de cel al Germaniei (ca standard al puterii de cumpărare).

III.3. Câți kWh pot fi cumpărați în fiecare economie, dintr-un salariu minim (brut) pe economie

În continuare, sugerăm o nouă dimensiune care poate fi folosită ca indicator al sărăciei energetice (și pentru dinamica costului vieții), și anume numărul de kilowatti care poate fi cumpărat, în fiecare stat membru al Uniunii Europene, raportat la salariul minim brut pe economie – în cele 22 de state care au reglementat salariul minim brut pe economie.

Pentru aceasta folosim prețurile de la 31 decembrie 2024 (semestrul 2, 2024, date Eurostat) și salariile minime brute în vigoare la 1 ianuarie 2025 – cele mai recente date Eurostat.

De asemenea, vom folosi prețurile pentru banda DA (consum lunar de până la 83,3 kWh, respectiv până în 1.000 kWh anual), pentru simplificarea calcului.

Potrivit calculelor prezentei cercetări, la 1 ianuarie 2025, avem următoarea situație:

Țara	Salariu minim (euro)	Preț/kWh 2024 - Banda DA	RAPORT
Belgia	2070	0,4758	4350,57
Bulgaria	551	0,1233	4468,78
Cehia	826	0,5781	1428,82
Germania	2161	0,5887	3670,80
Estonia	886	0,3043	2911,60
Irlanda	2282	0,4377	5213,62
Grecia	968	0,4292	2255,36
Spania	1381	0,4778	2890,33
Franța	1802	0,5275	3416,11
Croația	970	0,2471	3925,54
Italia	1000	0,5482	1824,15
Letonia	740	0,3428	2158,69
Lituania	1038	0,2451	4235,01
Luxemburg	2638	0,377	6997,35
Ungaria	707	0,0912	7752,19
Malta	961	0,3112	3088,05
Olanda	2193	0,3575	6134,27
Polonia	1091	0,3093	3527,32
Portugalia	1015	0,4686	2166,03
România	814	0,1594	5106,65
Slovenia	1278	0,3151	4055,86
Slovacia	816	0,2726	2993,40

Tabel 3.2 Prețurile la electricitate pentru consumatori casnici, raportate la SMB

Sursa datelor: Eurostat, calcule proprii.

Așadar, observăm că în România, dintr-un salariul minim brut de **814 euro** (4.050 lei de la 1 ianuarie 2025), pot fi cumpărați (până la 30 iunie 2025) un număr de **5.106 kWh**, ceea mai multă energie electrică dintr-un salariul minim brut național putând fi cumpărată în Ungaria (**7.752,19**), respectiv cu 51% mai mult decât în România, în timp ce din media salariilor minime brute din cele 22 de state puteau fi cumpărați, conform calculelor noastre, **3.529 de kWh**.

Așadar, un salariu minim brut din România putea cumpăra mai multă energie electrică decât media din cele 22 state care au implementat salariul minim brut, iar ierarhizarea

din Tabelul 3.3 ne arată că salariul minim brut din România putea cumpăra a cincea cea mai mare cantitate de energie electrică, în condițiile prețurilor plafonate.

Țara	Salariu minim (euro)	Preț/kWh 2024 - Banda DA	RAPORT
Ungaria	707	0,0912	7752,19
Luxemburg	2638	0,377	6997,35
Olanda	2193	0,3575	6134,27
Irlanda	2282	0,4377	5213,62
România	814	0,1594	5106,65
Bulgaria	551	0,1233	4468,78
Belgia	2070	0,4758	4350,57
Lituania	1038	0,2451	4235,01
Slovenia	1278	0,3151	4055,86
Croația	970	0,2471	3925,54
Germania	2161	0,5887	3670,80
Polonia	1091	0,3093	3527,32
Franța	1802	0,5275	3416,11
Malta	961	0,3112	3088,05
Slovacia	816	0,2726	2993,40
Estonia	886	0,3043	2911,60
Spania	1381	0,4778	2890,33
Grecia	968	0,4292	2255,36
Portugalia	1015	0,4686	2166,03
Letonia	740	0,3428	2158,69
Italia	1000	0,5482	1824,15
Cehia	826	0,5781	1428,82

Tabel 3.3 Ierarhia națională a cantităților de energie electrică ce poate fi cumpărată dintr-un salariu minim brut, categoria de consum DA.

Sursa datelor: Eurostat, calcule proprii.

În concluzie, anterior expirării plafonării prețurilor la energie electrică, în ceea ce privește consumatorii casnici, raportat la nivel european, România se afla în următoarea situație:

- **Poziția 22** în ierarhia prețurilor nominale ale kWh, la nivel UE-27, prețul național (pe toate categoriile de consum casnic, mediu) fiind cu aproximativ 35% mai mic decât media Uniunii Europene;
- Prețul exprimat conform standardului puterii de cumpărare, plasa România însă **ca având cel de-al cincilea mare preț**, la nivel național, din UE-27;
- Dintr-un salariu minim brut, în România putea fi cumpărată a cincea cea mai mare cantitate de energie electrică, raportat la cele 22 de state care au reglementat salariul minim brut în Uniunea Europeană

*
* * *

CAPITOLUL IV: Liberalizarea prețurilor la energie electrică de la 1 iulie 2025 și efectele asupra nivelului de trai

O primă precizare:

- o creștere semnificativă a prețurilor la energie electrică pentru consumatorii casnici va afecta, pe de-o parte, amplificarea sărăciei energetice, plățile restante către companii, și, însoțită de liberalizarea prețului energiei pentru consumatorii non-casnici, scăderea competitivității companiilor naționale față de contrapărțile europene.

Deja, în semestrul II al anului 2024, pe medie prețurile energiei pentru non-casnici, au revenit la nivelul de dinaintea „crizei prețurilor” declanșate de războiul din Ucraina, scăderea fiind semnificativă, iar față de semestrul I 2024, înregistrându-se o stabilitate a prețului. Datele din caseta următoare arată că prețul energiei electrice pentru consumatorii non-casnici (medie UE-27) **a scăzut** în al doilea semestru din 2024 cu 5,4% față de aceeași perioadă din 2023 (înregistrând doar o ușoară creștere, de 1,7% comparativ cu prima jumătate a anului 2024):

Cele mai recente date Eurostat¹⁴ ([Aprilie 2025](#)), arată că, în cazul consumatorilor non-casnici, prețul mediu pe kWh în România a fost de 0,1501 euro, semnificativ apropiat de prețul mediu din UE-27 (0,1597 euro), respectiv mai mic cu 6% în România față de media UE-27, România fiind pe poziția 17 în UE-27 ca preț al energiei electrice pentru non-casnici (față de poziția 22, în cazul casnicilor).

O a doua precizare – semnal de alarmă:

Mișcările de prețuri pentru consumatorii non-casnici, între 30 iunie 2025 și prima zi de (re) liberalizare a prețurilor (1 iulie 2025) sunt de natură să nască semne de întrebare privind modul de formare a prețurilor pe piața liberă, ceea ce ar trebui să atragă atenția atât a Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE) cât și Consiliului Concurenței.

Pentru a formula această **avertizare** am pornit de la ipoteza că prețurile în piața liberă, exprimate prin ofertele de piață, ar trebui să fie sensibil egale pentru contracte pe termen până la un an, ante-re-liberalizare, cât și post-liberalizare, întrucât, ofertele furnizorilor de energie electrică ar trebui determinate de prețul achiziției energiei de pe piața liberă.

Or, în cele 48 de ore scurse între 30 iunie 2025 (prețuri încă plafonate) și 1 iulie 2025 (prima zi de re-liberalizare), nu au existat motive obiective, de piață, legate de achiziționarea cantităților de energie (în avans) pe baza cărora furnizorii de energie electrică să își fi modificat radical ofertele către consumatorii non-casnici.

¹⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nrg_pc_205/default/table?lang=en

În continuare vom testa această ipoteză, respectiv dacă s-au produs distorsiuni semnificative în proximitatea liberalizării prețurilor.

IV.1. Studiu de caz: liberalizarea prețurilor la energie electrică de la 1 iulie 2025

Conform ofertelor reținute de prezenta cercetare pentru prezentul studiu, avem următoarea situație raportată la ultima zi de plafonare (30 iunie 2025) și prima zi de (re) liberalizare, cu precizarea că în 48 de ore, **prețurile de achiziție în avans ale furnizorilor nu ar fi trebuit să difere semnificativ.**

În acest studiu de caz, prezentăm două oferte, pentru două companii (pe care le denumim „Furnizor 1” și „Furnizor 2”), așadar prețurile oferite de cele două companii în 30 iunie 2025 și 1 iulie 2025, conform comparatorului de prețuri ANRE.

Exemplele incluse în studiu au fost realizate pentru un consumator casnic din București, care consumă 100 kWh pe lună.

IV.1.1. În cazul FURNIZOR 1

Preț de furnizare: 0.93644 (lei/kWh), din care:	
- Preț energie - inclusiv Tg (lei/kWh):	0.60229
- Tarif transport TL (lei/kWh):	0.03303
- Tarif serviciu sistem (lei/kWh):	0.00704
- Tarif serviciu distribuție (lei/kWh):	0.29408
Valoare componenta fixa (lei/zi):	0
Taxa cogenerare înaltă eficiență (lei/kWh):	0.0035
Contravaloare certificate verzi (lei/kWh):	0.07254
Accolza (lei/kWh):	0.00724
TVA (%):	19
Valoare unitară factură (lei/kWh):	1.21

Detalii Oferta :Oferta HE Vitor Hidro - Muntenia Sud_JT	
Tip oferta:	Oferta concurențială
Tip produs:	Preț fix
Tip client caruia i se adresează oferta:	Casnic
Tip preț oferta:	Nediferențiat
Valabilitatea oferta:	01.07.2025 - 31.07.2025
Perioada de aplicare:	01.07.2025 - 31.07.2026
Preț de furnizare: 0.78744 (lei/kWh), din care:	
- Preț energie - inclusiv Tg (lei/kWh):	0.45329
- Tarif transport TL (lei/kWh):	0.03303
- Tarif serviciu sistem (lei/kWh):	0.00704
- Tarif serviciu distribuție (lei/kWh):	0.29408
Valoare componenta fixa (lei/zi):	0
Taxa cogenerare înaltă eficiență (lei/kWh):	0.0084
Contravaloare certificate verzi (lei/kWh):	0.07254
Accolza (lei/kWh):	0.00724
TVA (%):	19
Valoare unitară factură (lei/kWh):	1.04

Observăm că, pentru această companie, prețul oferit la 30 iunie 2025 (anterior eliminării plafonării), era de 1,21 lei/kWh, în timp ce prețul oferit la 1 iulie 2025, era **mai scăzut**, respectiv 1,04 lei/kWh.

Așadar, în cadrul acestui furnizor, observăm că prețul oferit în perioada de plafonare **era mai mare decât prețul oferit după 24 de ore.**

Acest lucru poate încadra situația în următoarele trei premise:

- subvențiile oferite furnizorilor din bugetul public **au fost excesive** în raport cu prețurile reale în piață (prețul plafonat pentru această categorie de consumatori era la 1,3 lei / kWh);

- prețurile au fost ținute excesiv de sus de către furnizor pe perioada extinsă a plafonării (cu beneficiul unor subvenții majorate pentru furnizori), în mod artificial, sau
- de la momentul (re) liberalizării, furnizorii și-au asumat să încheie contracte, **cu profit** mai mic, astfel încât să câștige (și mai multă) cotă de piață. Chiar și în acest al treilea caz, putem extrage concluzia că profitul există și pentru un preț mai mic (prețul la acest furnizor a scăzut **cu 16%** în 24 de ore, cu profit), ceea ce sugerează încă o dată că nivelul subvențiilor acordate furnizorilor a fost excesiv în perioada de plafonare.

Chiar și așa, în cazul acestui furnizor, prețul **post-plafonare** crește de la nivelul mediu de 0,81 lei (tranză DA) până la 1,04 lei/kWh, **respectiv cu aproximativ 22%.**

Precizăm că, conform datelor observate pe platforma ANRE, ceea ce identifică ca „Furnizor 1”, cu o scumpire de 22%, afișează cea mai ieftină ofertă.

Majorarea până la 1,04 lei/kWh reprezintă totuși:

- o scumpire de 53% pentru primii 100 kWh consumați lunar;
- o scumpire de 30% pentru consumul suplimentar de la 100 kWh la 255 kWh.
- așadar, o scumpire semnificativă.

IV.1.2 În cazul FURNIZOR 2

În mod similar, includem în prezentul studiu oferta din 30 iunie 2025 (1,29 lei/kWh) și cea din 1 iulie 2025 (1,49 lei/kWh).

În mod similar, ambele oferte ar trebui să fie rezultate pe baza cantității de energie **deja contractată** de furnizor pentru a asigura prețurile **pe termen de un an**, care nu ar trebui să difere semnificativ de la o zi la alta (în 24 de ore).

Și totuși, observăm:

Preț de furnizare: 1.00448 (lei/kWh), din care:	
- Pret energie - inclusiv Tg (lei/kWh):	0.67033
- Tarif transport TL (lei/kWh):	0.03303
- Tarif serviciu sistem (lei/kWh):	0.00704
- Tarif serviciu distribuție (lei/kWh):	0.29408
Valoare componenta fixa (lei/zi):	0
Taxa cogenerare înaltă eficiență (lei/kWh):	0.0035
Contravaloare certificate verzi (lei/kWh):	0.07254
Acciza (lei/kWh):	0.00724
TVA (%):	19
Valoare unitară factură (lei/kWh):	1.29

Preț de furnizare: 1.16312 (lei/kWh), din care:	
- Pret energie - inclusiv Tg (lei/kWh):	0.82897
- Tarif transport TL (lei/kWh):	0.03303
- Tarif serviciu sistem (lei/kWh):	0.00704
- Tarif serviciu distribuție (lei/kWh):	0.29408
Valoare componenta fixa (lei/zi):	0
Taxa cogenerare înaltă eficiență (lei/kWh):	0.0084
Contravaloare certificate verzi (lei/kWh):	0.07254
Acciza (lei/kWh):	0.00724
TVA (%):	19
Valoare unitară factură (lei/kWh):	1.49

- Că prețul oferit în ultima zi de plafonare, de 1,29 lei/kWh, era aproape de maximum nivelului plafonat, dar sub plafonul maxim (1,29 lei față de 1,3 lei). Acest lucru sugerează, ca și în cazul precedent prezentat, că nivelul de preț subvenționat stabilit prin plafon a fost excesiv (în beneficiul furnizorilor).
- **Urmare a expirării plafonării, prețul per kWh crește semnificativ**, de la 1,29 lei la 1,49 lei, cu 14,5%, în condițiile în care prețul **cantității de energie deja contractată pentru a oferi un contract pe termen de un an, în mod cert nu a variat de la o zi la alta.**

Acest lucru ne sugerează că, pentru unii furnizori, **momentul (re) liberalizării prețurilor la energie electrică pentru consumatorii casnici**, a reprezentat un pretext, și nu o cauză, pentru majorarea semnificativă a prețurilor oferite.

Față de prețurile plafonate, prețurile oferite de acest furnizor, reprezintă, o majorare mai mult decât semnificativă pentru consumatorii casnici, respectiv:

- o scumpire de 119% pentru primii 100 kWh consumați lunar;
- o scumpire de 86% pentru consumul suplimentar de la 100 kWh la 255 kWh.
- așadar, o scumpire **mai mult decât semnificativă** și de natură să atragă atenția autorităților care urmăresc formarea prețurilor și combaterea practicilor neloiale.

Mai facem precizarea că, în amândouă cazurile prezentate, acestea reprezintă ofertele pentru „portarea” contractelor furnizorilor casnici.

În mod natural, această portare nu este obligatorie, ci reprezintă o posibilitatea a consumatorilor, consecința legală a (re) liberalizării prețurilor fiind „legea părților”, respectiv revenirea la prețul din contractul încheiat de fiecare gospodărie cu furnizorul de energie electrică, **anterior schemei de plafonare (deci anterior anului 2021)**, sau eventual modificat pe timpul schemei de plafonare.

Spre exemplu, dacă un consumator casnic are în contract un preț per kWh de 1,33 lei, indiferent de oferta din piață de după 1 iulie 2025, în cazul în care nu alege un nou contract, prețul revine la 1,33 lei, **indiferent de consum**, în raport de contract.

În exemplul menționat mai sus (revenire la preț de contract de 1,33 lei), inclusiv această revenire reprezintă o majorare semnificativă față de prețurile plafonate, respectiv:

- o majorare de 51% pentru primii 100kWh;
- o majorare de 60% pentru consumul între 100kWh și 255 kWh.

În urma acestei analize pe oferte concrete, conform comparatorului de prețuri, putem extrage următoarele concluzii:

- ipoteza că prețurile în piața liberă, exprimate prin ofertele de piață, ar trebui să fie sensibil egale pentru contracte pe termen până la un an, ante-re-liberalizare, cât și post-liberalizare, întrucât, ofertele furnizorilor de energie electrică ar trebui determinate de prețul achiziției energiei de pe piața liberă, **este infirmată**, de

unde rezultă indicii semnificative că prețurile post-re-liberalizare par să includă o componentă atât excesivă, cât și speculativă (non-concurențială);

- Valoarea facturilor de energie, urmare a majorării semnificative a prețului energiei electrice pentru consumatorii casnici **urmează să crească semnificativ de la 1 iulie 2025, afectând:**
 - creșterea costului vieții;
 - creșterea sărăciei energetice a populației României.

IV.2. Simulări privind efectele majorării prețurilor la energie electrică, pentru consumatori casnici, de la 1 iulie 2025, în context european

Facem încă de la bun început precizarea că simulările următoare au caracter estimativ, pentru următoarele motive:

- (re) liberalizarea prețurilor abia a intrat în vigoare (la 1 iulie 2025), iar simulările sunt realizate pe baza ofertelor prezente din piața liberă;
- Prețurile efective de după 1 iulie 2025 (semestrul II 2025), centralizate de Eurostat, în raport cu proiecțiile prețurilor din România față de cele din Uniunea Europeană, vor fi comunicate abia în luna mai 2026.

Cu toate acestea, pe baza datelor observate de prezenta cercetare, respectiv ofertele din piața liberă ale furnizorilor cu cele mai mari cote de piață, încercăm să facem o serie de estimări privind dinamica prețurilor la energie electrică, privind ofertele furnizorilor cu cele mai mari cote de piață.

În privința metodologiei, arătăm că am realizat o medie a ofertelor primelor 15 furnizori din comparatorul ANRE (de la cea mai mică Hidroelectrică de 1,04 lei /kWh, următoarea ofertă fiind la 1,27 lei/kWh, până la oferta furnizorului de pe poziția 15, cu un preț ofertat, în cazul urmărit de noi – consum lunar de 100 kWh în București, care se cifrează la nivelul de aproximativ 1,45 lei /kWh).

Nr. crt.	Denumire furnizor	Denumire ofertă	Tip ofertă	Detalii	Energie regenerabilă	Valoare factură (lei)	Valoare unitară factură (lei/kwh)
1	SPEEH HIDROELECTRICA	Oferta HE Viitor Hidro - Muntenia Sud_JT	Oferta concurentiala	Vezi detalii	98.71%	104.20	1.04
2	SPEEH HIDROELECTRICA	Oferta HE - Serviciu Universal - Muntenia Sud_JT	Oferta serviciu universal	Vezi detalii	98.71%	121.93	1.22
3	NOVA POWER & GAS S.R.L.	NOVA_EE_C_3 luni_01.07.2025_Muntenia Sud_JT	Oferta concurentiala	Vezi detalii	100%	126.69	1.27
4	NOVA POWER & GAS S.R.L.	NOVA_EE_C_12 luni_01.07.2025_Muntenia Sud_JT	Oferta concurentiala	Vezi detalii	100%	131.57	1.32
5	EM POWER SRL	Oferta casnic _RER (zona MS) JT - Iunie - Iulie 2025	Oferta concurentiala	Vezi detalii	0%	134.58	1.35
6	EM POWER SRL	Oferta casnic _RER (zona MS) JT - Iunie - Iulie 2025	Oferta concurentiala	Vezi detalii	0%	134.58	1.35
7	ENERGY TECH ENTERA SRL	entera SWITCH_Client Casnic zona Muntenia Sud	Oferta concurentiala	Vezi detalii	100%	136.33	1.36
8	ENERGY CORE DEVELOPMENT SRL	CORE RESIDENTIAL	Oferta concurentiala	Vezi detalii	0%	139.27	1.39
9	ELECTRICA FURNIZARE S.A.	Stabil 30_Muntenia Sud	Oferta concurentiala	Vezi detalii	0%	142.08	1.42
10	NEXT ENERGY PARTNERS S.R.L.	CLIENTI FINALI CASNIC CONCURENTIAL_01.07.2025-31.07.2025	Oferta concurentiala	Vezi detalii	0%	142.24	1.42
11	PPC Energie S.A.	ppc energie verde Muntenia Sud	Oferta concurentiala	Vezi detalii	100%	142.96	1.43
12	ANCHOR GRUP S.A.	OFERTA TIP PENTRU FURNIZAREA ENERGIEI ELECTRICE CONSUMATOR CASNIC	Oferta concurentiala	Vezi detalii	43.24%	143.08	1.43
13	EON Energie Romania	E.ON Duo Assist PRO	Oferta concurentiala	Vezi detalii	41.8%	144.15	1.44
14	ENGIE Romania	Ampero Verde 01.07-02.07.2025_Muntenia Sud_JT	Oferta concurentiala	Vezi detalii	100%	144.62	1.45
15	EON Energie Romania	E.ON Duo Assist	Oferta concurentiala	Vezi detalii	41.8%	144.74	1.45

Caseta 4.1: Prețurile la electricitate pentru consumatori casnici, PPS, UE-27, Semestrul II, 2024

Sursa graficului: ANRE, comparatorul de prețuri, data consultării 1 iulie 2025

Mai facem precizarea că ofertele furnizorilor de pe pozițiile 16-32, consultate la 1 iulie 2025, sunt în plaja 1,45 lei/kWh – 1,49 lei/kWh), deci nu sunt de natură să modifice semnificativ media primelor 15 oferte, din punct de vedere al prețului.

Așadar, din punct de vedere al prețului mediu ofertat în cazul primilor 15 furnizori care au afișat oferte după data de 1 iulie, calculele cercetării arată că acesta este la nivelul de **1,35 lei/kWh oră**, respectiv:

- O creștere medie a prețului **de 67% față de prețul mediu din anul 2024** pentru categoria de consum DA (0,8113 lei/kWh oră, conform datelor comunicate BNS de către ANRE);
- O creștere medie a prețului pentru primii 100 kWh consumați (față de prețul plafonat de 0,68 lei, anterior datei de 1 iulie 2025), **de 98,5%, respectiv dublare**.

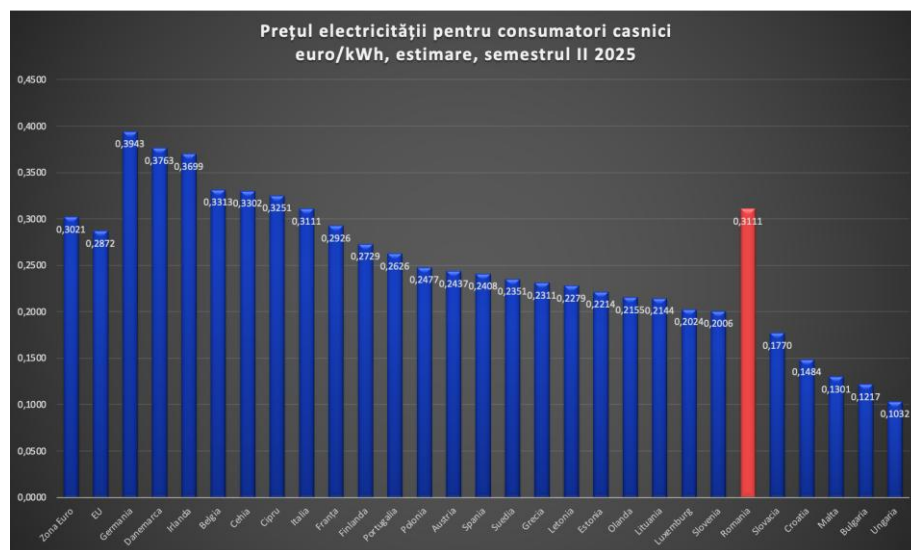
Într-un al doilea scenariu, vom evalua efectele asupra prețurilor și în cazul în care prețul kWh oră urcă efectiv spre **1,45 lei**, așa cum rezultă din majoritatea primelor 32 de oferte, **ceea ce ar însemna:**

- O creștere medie a **facturilor pentru populație de 79%**;
- O creștere medie a prețului pentru primii 100 kWh oră consumați (față de prețul plafonat de 0,68 lei anterior datei de 1 iulie 2025), de **113%**.

În continuare, vom încerca să estimăm, care este efectul acestor majorări în raport cu prețul energiei electrice din UE-27, efectele asupra bugetelor familiilor, și efectul asupra ratei inflației.

Ce înseamnă majorarea prețului cu 67% pentru energie electrică în România

Față de nivelul prețului mediu înregistrat (pe toate categoriile de consum casnic), în 2024, majorarea prețului per kWh oră, cu 67%, ar conduce la un preț de 0,3111 euro/kWh în România. Situația prețurilor la energie electrică se modifică astfel (dacă celelalte lucruri nu se schimbă în context european) o estimăm a arăta astfel:

Grafic 4.1: Estimare prețurile la electricitate pentru consumatori casnici, UE-27, Semestrul II, 2025

Sursa graficului: Calcule proprii în urma estimărilor și date Eurostat privind prețul energiei în UE-27 (semestrul II, 2024)

Așadar, o astfel de evoluție, ar majora prețul kWh în România, **până la al șaptelea cel mai mare preț din Uniunea Europeană**, peste media prețului din UE-27, față de poziția 22 anterior re-liberalizării prețurilor.

În scenariul și mai defavorabil, conform căruia prețul mediu la energie în România s-ar majora cu 79% (de la 0,1863 euro / kWh până la 30 iunie 2025, până la 0,3334 euro/kWh după 1 iulie 2025), consumatorii casnici ar urma să plătească **al patrulea cel mai mare preț din Uniunea Europeană** (după Germania, Danemarca, Irlanda) și mai scump decât în toate țările Europei de Est, respectiv **de trei ori mai scump decât în Ungaria** și de 2,5 ori mai scump decât în Bulgaria.

În mod evident, o scumpire de 67-79% a prețului per kWh în România, ar plasa consumatorii casnici, ca preț măsurat prin standardul parității de cumpărare, **la cel mai înalt nivel din UE-27** (anterior re-liberalizării, la standardul PPS, așa cum am arătat, prețul energiei electrice pentru gospodării era **al cincilea cel mai mare din UE-27**, apropiat cu cel plătit în Germania).

În ceea ce privește indicatorul sugerat de noi, respectiv, câți kWh pot fi cumpărați dintr-un salariu minim pe economie în cele 22 de state UE care au legiferat acel instrument, reamintim că, anterior re-liberalizării, nivelul salariului minim brut pe economie raportat

la prețul kWh, plasa România ca fiind economia în care salariul minim brut putea cumpăra a cincea cea mai mare cantitate de energie, la nivel UE-27.

Or, în noile condiții, la o estimare de majorare cu 67% (până la prețul per kWh de 0,3111 euro), ierarhizarea se modifică în felul următor:

Țara	Nr kWh din salariu minim
Ungaria	7752,19
Luxemburg	6997,35
Olanda	6134,27
Irlanda	5213,62
Bulgaria	4468,78
Belgia	4350,57
Lituania	4235,01
Slovenia	4055,86
Croatia	3925,54
Germania	3670,80
Polonia	3527,32
Franța	3416,11
Malta	3088,05
Slovacia	2993,40
Estonia	2911,60
Spania	2890,33
România	2616,52
Grecia	2255,36
Portugalia	2166,03
Letonia	2158,69
Italia	1824,15
Cehia	1428,82

Tabel 4.1. Ierarhia națională a cantităților de energie electrică ce poate fi cumpărată dintr-un salariu minim brut, consum mediu toate categoriile.

Sursa datelor: Eurostat, calcule proprii.

Se observă așadar o retrogradare a României **de 12 poziții**, până pe poziția 17 în ierarhia cantității de kWh care poate fi cumpărată cu un salariu minim brut pe economie, în cazul unei majorări de 67%.

În cazul celei de-a doua ipoteze, de majorare a prețului kWh cu 79% pentru gospodării, până la 0,3334 kWh în România, cu o cantitate de **2.441,57 kWh** ce poate fi cumpărată cu un salariu minim brut în România, gospodăriile din România se păstrează pe aceeași poziție, 17, respectiv o retrogradare în ierarhie de 12 poziții.

IV.3. Estimare privind efectele asupra inflației în urma (re) liberalizării prețurilor la energie electrică.

În continuare, vom încerca să estimăm efectele (re) liberalizării prețurilor la energie electrică asupra ratei inflației.

Pentru aceasta:

- vom lua în considerare ponderea luată în calcul de către INS, ca fiind corespunzătoare prețurilor la energie electrică, în indicele prețurilor de consum: 395 de puncte din 10.000, luate în calcul de INS, conform datelor din Caseta 4.2.

395	- Energie electrică***	98,07	99,98	102,56
311	- Gaze***	102,36	98,34	107,12
44	- Energie termică	100,00	116,53	113,63
76	Alte mărfuri nealimentare	100,29	102,93	107,34

Caseta 4.2: Ponderea energiei electrice în indicele prețurilor de consum

Sursa: INS

- de asemenea, vom lua în calcul cea mai recentă rată anuală a inflației comunicată de [INS în 12 iunie 2025](#), respectiv rata inflației din mai 2024 până în mai 2025, de 5,45%.

Așa cum se poate observa în prezentul studiu, scenariile de majorare a prețurilor la energie electrică pentru populație sunt diferențiate pe două ipoteze

- o majorare a prețurilor de la 1 iulie 2025, cu 67% (raportat la media primelor 15 oferte al furnizorilor);
- o majorare a prețurilor de la 1 iulie 2025, cu 79%, raportat la alinierea prețurilor la energie electrică pentru populație la nivelul de 1,45 lei/ kWh.

Pentru simplificarea calcului, vom lua în considerare o majorare a prețurilor, pe ansamblu, cu 70%, având în vedere că pentru categoriile de consum unde prețul se majorează de la 0,68 lei/kWh (sub 100 kWh lunar), vorbim de mai mult de o dublare, pentru prețul mediu vorbim de procente între 67-79% iar pentru gospodăriile care consumau în perioada plafonată peste 300 kWh lunar, întreg consumul se factura la prețul plafonat de 1,3 lei/kWh.

Așadar, vom folosi în primă instanță o **abordare ponderată** simplă, cu următoarele date:

- ponderea energiei electrice în coșul de consum: **4%= 0,04**;
- majorarea prețului energiei electrice pentru populație: **+70%=0,7**;
- inflația actuală: **5,45%**.

Prin urmare, creșterea contribuției majorării prețurilor la energie electrică (pentru populație) se determină după următoarea formulă:

$$\Delta \text{Inflație} = 0,04 \times 0,7 = 0,028 = 2,8\%$$

Așadar, urmare a unei creșteri de 70% a prețurilor la energie electrică, noua rată a inflației ar urma să crească cu 2,8 puncte procentuale (estimare minimă), până la nivelul de **8,25%**.

Calculul prezintă doar efectul de runda întâi, respectiv consecința directă a majorării prețurilor în facturile de energie electrică ale gospodăriilor, fără să includă, în această etapă și efectul de runda doi – respectiv majorarea generalizată a prețurilor urmare a (re) liberalizării **și pentru consumatorii non-casnici**, și, desigur, nu putem decât să sugerăm în continuare **o idee** în ceea ce privește re-liberalizarea prețurilor și pentru gaze naturale începând cu date de 1 aprilie 2026, întrucât orizontul de timp pentru prețul gazelor peste nouă luni este prea îndepărtat la momentul realizării prezentului studiu.

Subsecvent, prezentăm calculul în care prețurile vor crește spre al doilea scenariu, respectiv majorarea prețului pentru consumatorii casnici la nivelul de 1,45 lei per kWh, în raport de prețurile plafonate, pe tranșe de consum:

ENERGIE ELECTRICĂ - clienți casnici				
consum lunar	0-100 kWh	100-255 kWh	255-300 kWh	>300 kWh
pret cu subvenție	0,68	0,8	1,3	1,3
pret fără subvenție	1,45	1,45	1,45	1,45
creștere absolută	0,77	0,65	0,15	0,15
creștere relativă	113,24%	81,25%	11,54%	11,54%

Tabel 4.2. Modificarea absolută și relativă a prețului energiei electrice pentru consumatorii casnici în scenariul creșterii de preț la 1,45 lei per kWh

Sursa datelor: Calcule proprii

Interpretarea datelor din tabel ne arată dinamica majorării prețurilor pentru gospodăria cu un consum mediu de energie electrică în funcție de plafoanele de până la 30 iunie 2025, astfel:

- între 0-100 kWh, eliminarea subvenției duce la creșterea facturii cu 0,77 lei / kWh, respectiv cu 113,24%.
- între 101-255 kWh, eliminarea subvenției duce la creșterea facturii cu 0,65 lei / kWh, respectiv cu 81,25%;
- Peste 255 kWh, eliminarea subvenției duce la creșterea facturii cu 0,15 lei / kWh, respectiv cu 11,54%.

Or, având în vedere și că:

- 4,13 milioane gospodării (**47%**) sunt în categoria de consum DA, cu mai puțin de 83,3 kWh lunar (maxim anual 1.000 kWh);
- 3,2 milioane gospodării (**36,44%**) sunt în categoria de consum DB, cu un consum mediu lunar între 83,3 – 208,33 kWh (maxim anual 2.500 kWh);
- 1,5 milioane gospodării (12,05%) sunt în categoria de consum DC, cu un consum mediu lunar între 208,33 – 416,67 kWh (maxim anual 5.000 kWh).

Putem estima că, pentru aproape 80% dintre consumatorii casnici din România, prețurile energiei electrice se majorează cu între 81,25% și 113,24%.

Pe de alta parte, pentru aproximativ 20% dintre consumatori (cu consum de energie mai mari), scumpirile vor fi mai modeste (11,54%).

Observăm că tranșele de consum mici (0–100 kWh și 100–255 kWh) vor suporta majorarea procentuală a prețului cea mai mare. Pentru consumatorii mai mari, scumpirea este relativ modestă (11,54%), deoarece prețul subvenționat este deja aproape de cel de piață.

În ceea ce privește clienții consumatori non-casnici (companiile din sectoarele industrie, comerț, instituții publice) și care au plătit, plafonat, 1 leu/kWh și care, în cazul în care vor trece la 1,44 lei/kWh, al urma un salt de 44 % în prețul energiei, constant, pe toate tranșele de consum.

ENERGIE ELECTRICĂ - clienți non-casnici				
consum lunar	0-100 kWh	100-255 kWh	255-300 kWh	>300 kWh
pret cu subvenție	1	1	1	1
pret fără subvenție	1,44	1,44	1,44	1,44
creștere absolută	0,44	0,44	0,44	0,44
creștere relativă	44,00%	44,00%	44,00%	44,00%

Tabel 4.3. Modificarea absolută și relativă a prețului energiei electrice pentru consumatorii non-casnici în scenariul creșterii de preț la 1,44 lei per kWh

Sursa datelor: Calcule proprii, referință comparator ENGIE

În teorie, o scumpire de 44 % la energie electrică poate genera efecte semnificative asupra costurilor de producție, competitivității exporturilor și profitabilității firmelor.

Așadar, din punct de vedere al politicii tarifare, eliminarea subvențiilor va afecta preponderent gospodăriile cu consum foarte redus sau mediu. Or, acestea sunt exact segmentele ale populației vulnerabile, unde consumul mic reflectă, adesea, venituri mici. Iar consecința ar urma să fie, pentru cea mai mare parte a populației

- Creșterea sărăciei energetice;
- Creșterea întârzierilor la plata facturilor la utilități;
- Creșterea costului vieții.

Așa cum am subliniat deja, în prezentul studiu nu vom estima exhaustiv efectul liberalizării prețurilor și la gaze naturale, întrucât perioada de timp (nouă luni), până la implementare este prea mare pentru a face estimări de preț.

Totuși, în continuare estimăm **care ar fi efectul asupra inflației**, în condițiile:

- unui scenariu mai pesimist decât cel de bază pentru electricitate (noi am arătat că majorarea prețurilor la energie electrică cu 70% ar conduce la majorarea ratei inflației, în acest an, cu 2,8 puncte procentuale), respectiv scenariul pesimist în care prețurile medii ar urca la nivelul de 1,45 lei/kWh;
- unei estimări, în cazul în care liberalizarea prețurilor pentru gaze s-ar fi făcut tot de la 1 iulie 2025 (și nu de la 1 aprilie 2026).

SIMULARE 1- impactul eliminării subvențiilor la energie și gaze asupra inflației în România					
Categorie	Pondere în IPC (%)	Preț actual subvenționat (lei/unitate)	Preț fără subvenție (lei/unitate)	modificare preț	contribuție
Electricitate	3,95	0,8	1,45	81,25%	3,21%
Gaz natural	3,11	2,70	3,21	19,00%	0,59%
Total impact eliminare subvenții					3,80%

Tabel 4.4. Efecte asupra creșterii ratei inflației (puncte procentuale), în scenariul mai pesimist privind majorarea prețurilor la energie electrică (+81,25%) și în cazul în care liberalizarea prețului pentru gaze s-ar fi produs la 1 iulie 2025

Sursa: Calcule proprii

În acest caz, observăm că impactul liberalizării prețurilor la energie electrică (ținând cont de ponderea de 3,95% în indicele prețurilor de consum) ar fi de 3,21 puncte procentuale, iar în cazul gazelor naturale, un efect suplimentar de 0,59%, ceea ce ar conduce la o majorare a ratei inflației, cumulată cu 3,8 puncte procentuale.

IV.4. Estimarea impactului creșterii prețurilor la energie electrică asupra bugetului familiilor, pe categorii de venit.

În continuare, așa cum reflectăm în datele din tabel, vom realiza simulări ale ponderii facturilor la energie electrică și gaze naturale pentru o familie cu consum mediu lunar de 150 kWh electricitate și 125 mc de gaze, în patru variante.

Pentru simplificare am presupus același consum lunar mediu, indiferent de veniturile totale.

Creșterea facturii lunare la utilități este de 97,5 lei, respectiv de 81,25%, la energie electrică și de 64 lei, respectiv 19%, la gaze naturale.

Categorie	Consum lunar	Preț cu subvenție (lei/unitate)	Preț fără subvenție (lei/unitate)	Factura cu subvenție	Factura fără subvenție	Creștere factură (lei)	Creștere factură (%)
Electricitate (kWh)	150	0,8	1,45	120	217,5	97,5	81,25%
Gaz natural (mc)	125	2,70	3,21	337,0	401,1	64,0	19,00%
Total				457,0	618,6	161,5	35,35%

Tabel 4.5. Majorarea facturilor urmare a liberalizării, per gospodărie

Sursa: Calcule și estimări proprii pentru consumatorii casnici cu consum mediu de 150kWh lunar de energie electrică și 125 mc gaz.

Categorie	%salariu fără subvenție	%salariu cu subvenție	%salariu fără subvenție	%salariu cu subvenție	%salariu fără subvenție	%salariu cu subvenție	%salariu fără subvenție	%salariu cu subvenție
Electricitate (kWh)	4,80%	8,70%	2,40%	4,35%	1,46%	2,65%	1,05%	1,91%
Gaz natural (mc)	13,48%	16,04%	6,74%	8,02%	4,11%	4,89%	2,96%	3,52%
Total	18,28%	24,74%	9,14%	12,37%	5,57%	7,54%	4,01%	5,43%
	familia 1 (1 salariu minim net)		familia 2 (2 salarii minime nete)		familia 3 (1 salariu minim net 1 salariu mediu net)		familia 4 (2 salarii medii nete)	
	2500		5000		8200		11400	

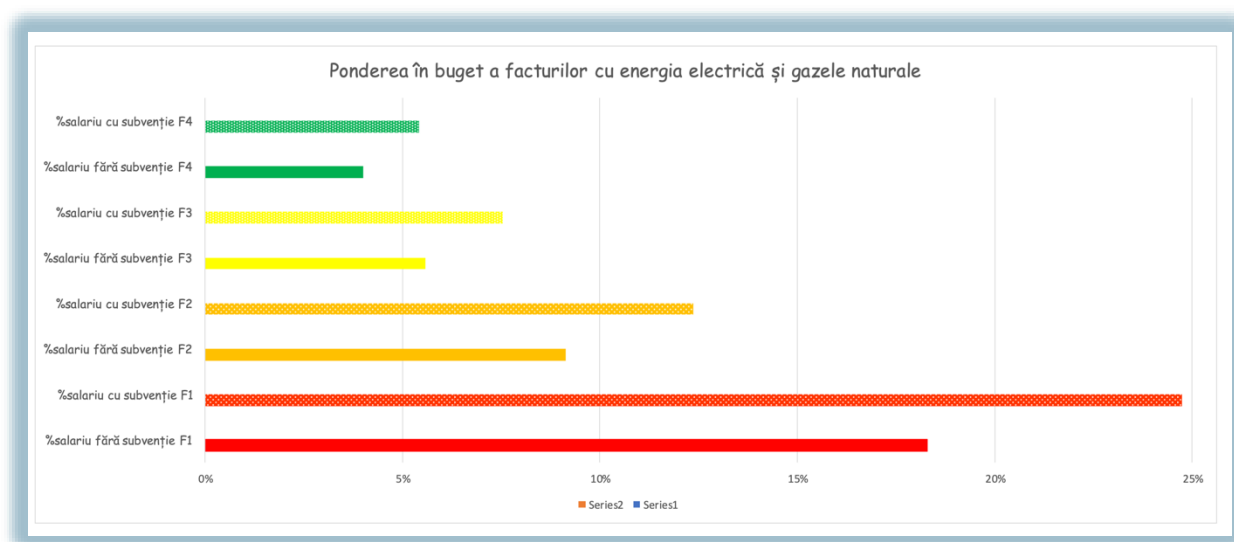
Tabel 4.6. Impactul asupra bugetului de utilități, în cazuri diferite de venituri familiale

Sursa: Distribuție venituri propusă de autori, per familie.

Datele din tabelele 4.5 și 4.6 ne arată că, în funcție de veniturile familiei, ponderea în bugetul total se modifică astfel:

1. **Familia 1** - veniturile totale ale familiei sunt aduse de un singur membru, la nivelul salariului minim pe economie, net de 2500 lei - în acest caz, eliminarea subvențiilor generează creșterea de la 18% la 25% a facturilor cu aceste utilități în total buget.
2. **Familia 2** - veniturile totale ale familiei sunt aduse de doi membri, la nivelul salariului minim pe economie, net de 2500 lei, în total de 5000 lei - în acest caz, eliminarea subvențiilor generează creșterea de la 9% la 12% a facturilor cu aceste utilități în total buget.
3. **Familia 3** - veniturile totale ale familiei sunt aduse de doi membri, unul plătit la nivelul salariului minim pe economie, net de 2500 lei, celălalt plătit la nivelul salariului mediu net de 5700, în total de 8200 lei - în acest caz, eliminarea subvențiilor generează creșterea de la 6% la 8% a facturilor cu aceste utilități în total buget.
4. **Familia 4** - veniturile totale ale familiei sunt aduse de doi membri, la nivelul salariului mediu pe economie, net de 5700 lei, în total de 11400 lei - în acest caz, eliminarea subvențiilor generează creșterea de la 4% la 5% a facturilor cu aceste utilități în total buget.

Rezultatele din tabelul 4.6 sunt reprezentate și grafic, mai jos:

Grafic 4.2: Ponderea în bugetul unei familii a prețurilor la energie electrică, cu și fără subvenții

Sursa: Calculule autorilor

Așa cum am arătat, multe studii (în Capitolul II, inclusiv referințe din studiile Băncii Mondiale), se raportează la definiția tehnică a sărăciei energetice sus-menționate, respectiv „proportia de gospodării care cheltuiesc mai mult de 10% din veniturile gospodăriei pentru energie”, iar în anul 2021, conform studiului Băncii Mondiale am avut următoarea situație:

- aproximativ 25% din populație s-a confruntat cu o anumită formă de sărăcie energetică în ultimii ani;
- **gospodăriile au alocat pe medie, circa 9% din cheltuieli pentru energie** în anul 2021;
- 17,8% dintre gospodării au întâmpinat dificultăți în plata facturilor la utilități în anul 2022 (unul dintre cele mai ridicate procente din UE) în anul 2022;
- 15,2% dintre gospodării au făcut eforturi însemnate pentru a se încălzi în 2022.

Or, potrivit simulărilor noastre, pentru familiile care au surse de venit cel mult din partea a doi adulți, ambii la un nivel de salariu minim net pe economie, respectiv 5.000 de lei pe familie, ponderile se majorează semnificativ peste pragul de 10%, respectiv:

- Familia 1, de la 18% (deja în sărăcie energetică și cu plafonare), la 25%;
- Familia 2, de la 9% (fără să fie în sărăcie energetică), la 12%, **intrând în categoria sărăciei energetice.**

Or, dacă pentru toate familiile, indiferent de venit, eliminarea prețurilor plafonate aduce categoric o creștere a costului vieții, așa cum am estimat, prin rata inflației, prin efecte de runda întâi și doi, de la 1 iulie 2025 va crește semnificativ numărul gospodăriilor aflate în sărăcie energetică.

În acest sens, vom încerca să realizăm și o evaluare ex-ante, a noilor măsuri de subvenții anunțate odată cu eliminarea plafoanelor pentru prețurile la energie electrică, măsuri care ar urma să intre în vigoare de la 1 iulie 2025.

IV.5. Posibile efecte al mecanismului de sprijin pentru gospodăriile cu venituri reduse, în vigoare de la 1 iulie 2025

În data de 27 iunie 2025¹⁵, Guvernul României a anunțat un [pachet de sprijin](#) pentru așa numiții „consumatori vulnerabili”, în esență, definiția națională pentru persoanele/famiile aflate în sărăcie energetică.

Prin consumator vulnerabil înțelegem, conform legislație române, „persoana singură/familia, care, din motive de sănătate, vârstă, venituri insuficiente sau izolare față de sursele de energie, necesită măsuri de protecție socială și servicii suplimentare pentru a își asigura cel puțin nevoile energetice minimale”.

Premisele mecanismului de sprijin sunt următoarele:

- O estimare de sprijin pentru **2,1 milioane de gospodării**, care ar urma să beneficieze de un tichet lunar (voucher), în valoare de 50 de lei, pentru plata facturii la energie electrică, în condiții stricte;
- Voucherele se acordă pentru persoanele singure cu un venit lunar de maximum **1.940 de lei**, și cu familiile cu venit mediu lunar/membru de familie de maximum **1.784 de lei**.
- Mecanismul se aplică pentru facturile emise în perioada 1 iunie 2025 – 31 martie 2026 (10 luni), iar Guvernul estimează un impact financiar pentru această de perioadă de **un miliard de lei, respectiv 100 de milioane de lei lunar**.

Raportat la aceste premise, putem trage următoarele concluzii:

- **În privința subvențiilor:** dacă în perioada de plafonare, așa cum am arătat (în Capitolul I.2), subvenția pentru prețurile la energie electrică achitată furnizorilor, ca medie lunară (pentru casnici și non-casnici), am estimat-o ca medie lunară la **820 milioane de lei lunar**, subvenția acordată acum scade astfel de 8 ori, până la 100 de milioane de lei lunar.
- **Subvenția pentru non-casnici:** tot potrivit estimărilor noastre, pe baza datelor disponibile, valoarea medie a subvenției acordată pentru gospodării a fost de **365 de milioane de lei pe lună** (diferența fiind pentru non-casnici). Așadar:
 - Valoarea subvențiilor pentru consumatorii casnici scade de peste trei ori;

¹⁵ <https://energie.gov.ro/guvernul-romaniei-a-aprobat-mecanismul-de-sprrijin-pentru-consumatorii-vulnerabili-de-energie-electrica-initiat-de-ministerul-energiei/#:~:text=Mecanismul%20de%20sprijin%20se%20aplică,iulie%202025%20-%2031%20martie%202026.&text=Voucherele%20se%20acordă%20pentru%20persoanele,plata%20facturilor%20la%20energia%20electrică.>

- Subvențiile pentru consumatorii non-casnici nu sunt înlocuite cu niciun al pachet de sprijin, și prin urmare este de așteptat ca prețurile la produse și servicii, majorate în urma liberalizării, să afecteze suplimentar mai ales persoanele vulnerabile.
- **În privința consumatorilor casnici impactați semnificativ de prețul energiei:** estimările Guvernului sunt de sprijin pentru 2,1 milioane de consumatori casnici, **în condițiile în care am arătat că (re) liberalizarea prețurilor la energie va avea un impact semnificativ, cu scumpiri între 67% și 97%** pentru 80% din familii, unele dintre ele, aflate deja în pragul sărăciei energetice.
- La un număr estimat în prezenta cercetare de **8,72 milioane de gospodării**, familiile care ar urma să beneficieze, ca fiind vulnerabile (2,1 milioane), **reprezintă 24% din consumatorii casnici din România**, deci una din patru familii este în continuare afectată de sărăcie energetică (reamintim studiul Băncii Mondiale care arătau că, la nivelul anului 2021, 25% dintre familii erau afectate de o formă de sărăcie energetică), în timp ce o parte din celelalte familii, care nu erau afectate de sărăcie energetică, va intra în această categorie.
- Toate gospodăriile non-casnice vor fi afectate, așa cum am arătat, prin creșteri ale prețului energiei electrice, pentru marea lor majoritate (80%) cu un nivel de aproximativ 70%.

Spre exemplu:

- i) O familie care consumă 100 kWh lunar, și care achita anterior expirării plafonării 68 de lei lunar, urmează să achite la un nivel de preț de 1,45 lei/kWh cu 77 de lei mai mult (+113%), respectiv **145 de lei**.
- ii) O familie care consuma 255 kWh lunar, și care achita 68 lei (pentru primii 100 kWh) + 124 lei (pentru consumul de peste 100 kWh dar până în 255 kWh), urmează să achite la un nivel de preț de 1,45 lei/kWh, **suma de 369,75 lei**, respectiv **cu 177,75 lei mai mult (+92%)**.

În situația în care gospodăriile respective se află în tranșele de venit pentru a primi voucherul lunar de 50 de lei, pe termen limitat:

- Familia cu venit la pragul sărăciei relative și cu consum de 100 kWh, va înregistra **(cu tot cu voucher)** o majorare a facturii cu 27 de lei (+39,7% față de cât plătea anterior eliminării plafonării);
- Familia cu venit la pragul sărăciei relative și cu consum de 255 kWh, va înregistra **(cu tot cu voucher)**, o majorare a facturii de 127,75 lei (+66,5% față de cât plătea anterior eliminării plafonării).

În concluzie, la acest moment (al anunțului) și înainte de a observa efectele noului pachet de sprijin (este necesară o perioadă minim de 3-6 luni de a vedea efectiv ce gospodării vor fi susținute – și cele care vor apela la acest sprijin), putem spune:

- Pachetul de sprijin se mută semnificativ dinspre toate categoriile de populație, spre persoanele cu cele mai mici venituri – ceea ce nu înseamnă scoaterea celor din urmă din sărăcia energetică.

- Sărăcia energetică a acestor familii ar putea chiar să fie amplificată (și întârzierile la plata facturilor), având în vedere:
 - Înghețarea salariului minim brut pe economie pentru 2025 și eventual 2026;
 - Majorările generalizate de prețuri, urmare a eliminării plafonării prețurilor la energie electrică de la 1 iulie 2025;
 - Creșterile generalizate de prețuri, urmare a posibilei majorări a ratei standard de TVA, de la 1 august 2025, de la 19% la 21%, a majorării de accize pentru carburanți etc., ceea ce va diminua venitul disponibil al populației.

CAPITOLUL V: CONCLUZII

1. Liberalizarea prețurilor la energie electrică de la 1 iulie 2025, va conduce la scumpiri semnificative pentru populație (între 67% și 79%) în ceea ce privește facturile la energie electrică.
2. Această creștere semnificativă a prețurilor la energie electrică pentru consumatorii casnici va afecta, pe de-o parte, amplificarea sărăciei energetice, plățile restante către companii, și, însoțită de liberalizarea prețului energiei pentru consumatorii non-casnici, scăderea competitivității companiilor naționale față de contra-părțile europene.
3. Estimările noastre arată că evoluția probabilă a prețurilor urmează să majoreze prețul kWh în România, **până la al șaptelea cel mai mare preț din Uniunea Europeană, peste media prețului din UE-27**, față de poziția 22 anterior re-liberalizării prețurilor. Într-un scenariu chiar mai nefavorabil, consumatorii casnici din România ar urma să plătească **al patrulea cel mai mare preț din Uniunea Europeană** (după Germania, Danemarca, Irlanda) și mai scump decât în toate țările Europei de Est, respectiv **de trei ori mai scump decât în Ungaria** și de 2,5 ori mai scump decât în Bulgaria.
4. Din punct de vedere al măsurării prețului prin „moneda artificială” a standardului puterii de cumpărare (PPS) o scumpire de 67-79% a prețului per kWh în România, ar plasa consumatorii casnici, ca preț măsurat prin standardul parității de cumpărare, **la cel mai înalt nivel din UE-27** (anterior re-liberalizării, la standardul PPS, așa cum am arătat, prețul energiei electrice pentru gospodării era deja **al cincilea cel mai mare din UE-27**, apropiat cu cel plătit în Germania).
5. În ceea ce privește indicatorul sugerat de noi în prezenta cercetare, **respectiv, câți kWh pot fi cumpărați dintr-un salariu minim pe economie** în cele 22 de state UE care au legiferat acel instrument, anterior re-liberalizării, nivelul salariului minim brut pe economie raportat la prețul kWh, plasa România ca fiind economia în care salariul minim brut putea cumpăra a cincea cea mai mare cantitate de energie, la nivel UE-27. Evoluția anticipată după 1 iulie 2025 conduce la o retrogradare a României **de 12 poziții**, până pe poziția 17 în ierarhia cantității de kWh care poate fi cumpărată cu un salariu minim brut pe economie, în cazul unei majorări, din scenariul de bază, cu 67%.

6. Estimăm că (re) liberalizarea va avea ca efect **o majorare a ratei inflației de cel puțin 2,8 puncte procentuale**, ceea ce ar putea ridica rata anuală a inflației peste nivelul de 8,25% (în condițiile unei inflații anualizate în prezent de 5,45%)
7. Rata inflației ar putea fi chiar și mai mare, în condițiile în care modificările de prețuri pentru consumatorii non-casnici (runda a doua) ar urma să afecteze și ele creșterea nivelului de trai.
8. Măsurile guvernamentale propuse prin noul pachet de sprijin, în vigoare începând după expirarea plafonării, conduc la un sprijin redus la o treime, ca valoare, față de sumele alocate pentru subvenționarea facturilor non-casniciilor.
9. Riscurile de intrare în categoria sărăciei energetice par să fie de natură să „străpungă” pragul de 25% dintre familiile care întâmpină dificultăți și categoric este de natură să conducă la majorarea dificultăților pentru plata facturilor la utilități, pentru milioane de consumatori casnici.
10. Măsurile de sprijin (programate pentru zece luni) vor fi fost deja parțial anulate prin majorarea cotei standard de TVA, inclusiv pentru facturile la utilități.
11. În privința măsurilor de sprijin, respectiv plafonul de venit lunar de maximum **1.940 lei** pentru persoanele singure, el apare deja ca fiind subdimensionat, întrucât valoarea este extrasă din valoarea pragului de venit anual de sărăcie relativă **pentru anul 2024**, așa cum a fost comunicat de către INS în iunie 2025, respectiv **23.262 de lei/persoană/an**. Or, în 2025, urmare a creșterii anticipate a prețurilor, până la 8,25% și în condițiile înghețării pensiilor, salariilor în sectorul public și presiunile pe economie care ar putea atrage o spirală negativă în salariul real, inclusiv în sectorul public, apare ca o certitudine că rata sărăciei relative va crește.
12. Estimarea noastră, așa cum am arătat, este de revenire a ratei AROP dinspre nivelul de 19% în 2024, la nivelul de circa 24% în 2025, ceea ce ar urma să atragă o retrogradare, prin cele 400.000 de persoane pe care le estimăm a reintra în categoria „persoanelor sărace” în 2025, până aproape 4 milioane de persoane, inclusiv în clasamentul AROP la nivelul UE-27, de pe poziția 20 a statelor cu cea mai mare rată de persoane sărace, pe poziția 24, respectiv a treia cea mai mare rată a persoanelor sărace din Uniunea Europeană.

Având în vedere toate acestea, ca posibile soluții pe termen scurt față de trendul negativ al sărăciei energetice și pozitiv (în sensul de scumpire) al creșterii costului vieții, credem că sunt câteva măsuri care pot domoli aceste evoluții negative. Printre ele:

Din punct de vedere al efectului:

- a) Re-evaluarea persoanelor considerate sărace în raport de venitul obținut, după o perioadă de cel mult trei luni de la expirarea plafonării, în sensul creșterii plafonului pentru care se acordă subvenția;
- b) Studiarea aplicării cotei reduse de TVA pentru facturile la energie electrică (și eventual, și gaze naturale);

Din punct de vedere al cauzei:

Stabilirea unei celule de criză formată din reprezentanți ai Consiliului Concurenței și Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, care să urmărească:

- a) Salturile de preț înregistrate imediat după 1 iulie 2025 în ofertele furnizorilor, în condițiile în care, mulți dintre ei, cu doar 24 de ore înainte, și fără ca prețurile de achiziție să se modifice semnificativ, ofereau contracte pe termen de un an, la prețuri semnificativ mai mici;
- b) Eventuale înțelegeri la preț pe piața energiei în scopul manipulării prețului energiei electrice, așa cum ANRE a avut în cursul anului 2024¹⁶ indicii de materializare a unei astfel de manipulări, în detrimentul consumatorilor.

Din punct de vedere al soluțiilor:

Re-conturarea politicii de prețuri la energie electrică, în sensul încurajării consumatorilor casnici, prin tarife reduse semnificativ în perioadele de consum național redus, de a își muta consumul de energie (unde este posibil) pe un alt segment al zilei.

O astfel de politică de tarifare ar fi de natură să limiteze situațiile întâlnite cu frecvență nu tocmai redusă, în urma cărora prețul mediu al energiei electrice tranzacționate în „Piața pentru Ziua Următoare” (PZU) în România a fost la cel mai înalt nivel din UE-27, pe fondul prețului orar foarte mare din vârful de consum înregistrat seara.

Tot parte a politici naționale de tarifare și consum, ar putea fi o liberalizare efectivă a prețurilor la energie, chiar și în funcție de prețurile „spot” din fiecare zi. Cu alte cuvinte, planuri de furnizare a energiei electrice care sunt legate de prețul spot curent, prin intermediul contoarelor inteligente, ceea ce ar permite în **principal consumatorilor casnici** și, de la caz la caz, și non-casnici, **să beneficieze de variațiile orare al prețurilor**, astfel încât să amâne categorii de consum zilnic pentru perioadele cu prețurile cele mai mici.

Este important să precizăm că, în urma reglementărilor UE, un număr semnificativ de gospodării din Europa au instalat contoare inteligente. Aceste dispozitive furnizează informații detaliate cu privire la consumul de energie electrică, măsurând consumul pe bază orară. Aceste contoare inteligente permit consumatorilor să își ajusteze consumul de energie în funcție de datele în timp real.

¹⁶ <https://energie.gov.ro/ministerul-energiei-a-luat-nota-de-amenzile-aplicate-de-autoritatea-nationala-de-reglementare-in-domeniul-energiei-anre-celor-patru-furnizori-traderi-care-au-manipulat-piata-energiei-electrice-am/>